

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Національний науковий центр
«ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА
Національної академії аграрних наук України»

**Інноваційні
розробки
НАЦІОНАЛЬНОГО
НАУКОВОГО ЦЕНТРУ
«ІНСТИТУТ
ЗЕМЛЕРОБСТВА
НААН»**

Київ
АГРАРНА НАУКА
2020

*Рекомендовано до друку вченою радою
ННЦ «Інститут землеробства НААН»
18 червня 2019 р. (протокол № 8)*

Авторський колектив:

В. Ф. Камінський
М. А. Ткаченко
В. М. Стариченко
О. І. Костенко
Н. М. Асанішвілі
Л. П. Коломісць
І. В. Мартинюк
М. М. Пташнік
С. Е. Дегодюк
Г. В. Давидюк
В. М. Юла
О. Г. Любич
С. М. Слюсар
А. В. Кириченко
О. З. Щербина
А. М. Проданик
Є. В. Заїка
А. М. Ткаченко
Д. С. Шляхтуров
Ю. О. Соколюк

**Інноваційні розробки Національного наукового центру
І66 «Інститут землеробства НААН» ; за ред. академіка НААН
В. Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2020. 144 с.**

ISBN 978-966-540-492-7

Видання містить короткий опис кращих інноваційних розробок Національного наукового центру «Інститут землеробства НААН» з питань землеробства, землекористування, рослинництва, кормовиробництва, селекції та насінництва.

Розраховано на керівників та спеціалістів сільськогосподарських формувань різних форм господарювання, фахівців органів державного управління аграрного сектору, викладачів і студентів навчальних закладів аграрної освіти.

УДК 001.895:631.117.4:631.58

ISBN 978-966-540-492-7

© ННЦ «Інститут землеробства
НААН», 2020
© Державне видавництво
«Аграрна наука» НААН, 2020

ЗМІСТ

Вступ	7
-------------	---

Розділ І. ЗЕМЛЕРОБСТВО ТА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ 9

Модель ґрунтозахисної адаптивно-ландшафтної системи землеробства	10
Проектування базових елементів адаптивно-ландшафтної системи землеробства в ерозійно небезпечних агроландшафтах Лісостепу	11
Формування елементів ерозійно стійкого агроландшафту в системі адаптивного землеробства	12
Наукове обґрунтування організації землекористування сільськогосподарського підприємства у проєкті землеустрою сівозміни	13
Модель формування екологічно безпечних територій (землеволодінь, землекористувань)	14
Науково обґрунтована система ведення землеробства, адаптована до ґрунтово-кліматичних умов господарств	15
Різномотаційні науково обґрунтовані, раціональні сівозміни для господарств різної спеціалізації і форми господарювання	16
Високопродуктивні екологічно збалансовані короткоротаційні сівозміни для забезпечення відтворення родючості ґрунту та підвищення продуктивності агроценозів Лісостепу	17
Технологія вирощування високопродуктивних енергетичних культур на осушуваних органогенних ґрунтах гумідної зони	18
Технологія вирощування однорічних та багаторічних культур на органогенних ґрунтах Полісся і Лісостепу	19
Технологія вирощування зернових та овочевих культур і багаторічних трав у системі органічного землеробства на осушуваних органогенних ґрунтах	20
Система удобрення багаторічних травостоїв на органогенних ґрунтах	21
Адаптивні системи обробітку ґрунту в Лісостепу	22
Технологія двофазного обробітку ґрунту за вирощування озимих культур	23
Система захисту озимих культур від бур'янів	24
Контролювання бур'янів у агроценозах за органічного землеробства	25
Відновлювана система удобрення із максимальним застосуванням місцевих органічних ресурсів	26
Біоконверсія твердих органічних відходів у полікомпонентні органо-мінеральні біоактивні добрива, рідких стоків – у технологічні води повторного використання	27
Система удобрення сільськогосподарських культур на основі використання органо-мінеральних біоактивних добрив	28
Технологія застосування рідкого аміаку за вирощування сільськогосподарських культур	29
Новітні системи удобрення із застосуванням препаратів удобрювальної і рістстимулювальної дії	30
Технологія меліоративного вапнування кислих ґрунтів Лісостепу	31
Спосіб встановлення оптимальної періодичності уапнування ґрунтів	32
Спосіб основного внесення вапна для прискореної нейтралізації ґрунтової кислотності	33

Новий комплексний хімічний меліорант для кислих ґрунтів	34
Методика розроблення оптимальних систем удобрення сільськогосподарських культур на основі бактеризації насіння, застосування біогенних і лужноземельних елементів та оцінки конкретних ґрунтово-кліматичних умов	35
Система мікробіологічних діагностичних показників рівня ефективної родючості сірого лісового ґрунту	36
Комплексні препарати поліфункціональної дії для зернобобових і зернових колосових культур	37
Технологія еколого-агрохімічної оцінки компонентів агроландшафту	38
Методологія екотоксикологічного обстеження сільських сельбищних територій	39
Технологія виробництва органічної продукції рослинництва у межах сільських сельбищних територій	40
Рекомендації щодо благоустрою територій сільських населених пунктів	41
Спосіб використання сільськогосподарських земель, забруднених свинцем і кадмієм	42
Спосіб визначення придатності ґрунту для вирощування окремих сільськогосподарських культур	43

Розділ II. РОСЛИННИЦТВО ТА КОРМОВИРОБНИЦТВО 44

Новітня технологія вирощування пшениці м'якої озимої	45
Ресурсоощадна технологія вирощування пшениці м'якої озимої	46
Удосконалена інтенсивна технологія вирощування тритикале озимого	47
Ресурсоощадна технологія вирощування тритикале озимого	48
Технологія вирощування тритикале озимого на зелений корм і зернофураж	49
Технологія вирощування тритикале озимого, придатного для виробництва біоетанолу	50
Ресурсоощадна технологія вирощування жита озимого	51
Удосконалена інтенсивна технологія вирощування пшениці м'якої ярої	52
Ресурсоощадна технологія вирощування пшениці м'якої ярої	53
Удосконалена інтенсивна технологія вирощування пшениці твердої ярої	54
Ресурсоощадна технологія вирощування ячменю ярого	55
Удосконалена технологія вирощування ячменю ярого на пивоварні цілі	56
Ресурсоощадна технологія вирощування вівса	57
Технологія вирощування вівса в органічному землеробстві	58
Ресурсоощадна технологія вирощування тритикале ярого	59
Удосконалена інтенсивна технологія вирощування кукурудзи на зерно	60
Технологія вирощування кукурудзи на зерно в органічному землеробстві	61
Інтенсивна технологія вирощування гороху	62
Ресурсоощадна технологія вирощування гороху	63
Технологія вирощування гороху в органічному землеробстві	64
Технологія вирощування квасолі	65
Удосконалена інтенсивна технологія вирощування ранньостиглих сортів сої в зоні Лісостепу	66
Ресурсоощадна технологія вирощування люпину вузьколистого в зоні Лісостепу	67
Безгербіцидна технологія вирощування люпину вузьколистого зі злаковим компонентом	68

Безгербіцидна технологія вирощування гречки	69
Технологія вирощування гречки в органічному землеробстві	70
Інтенсивна технологія вирощування проса	71
Безгербіцидна технологія вирощування проса	72
Технологія вирощування проса в органічному землеробстві	73
Удосконалена технологія вирощування ріпаку озимого	74
Удосконалена технологія вирощування ріпаку ярого	75
Удосконалена технологія вирощування соняшнику	76
Удосконалена технологія вирощування гірчиці	77
Удосконалена технологія вирощування льону олійного	78
Екологічно безпечна система інтегрованого захисту пшениці озимої від шкідників і хвороб	79
Система фітосанітарного контролю посівів нових сортів пшениці озимої в зоні Лісостепу	80
Системи захисту пшениці озимої в технологіях органічного виробництва продукції	81
Технологія захисту сої від хвороб біологічними засобами	82
Високівірулентні штами патогенів сої і кормових люпинів, придатні для створення інфекційних фонів, джерела та донори стійкості цих культур для практичної селекції	83
Технологія створення пасовищного конвеєра з подовженим терміном використання зеленої маси	84
Технологія вирощування кормових культур у системі органічного землеробства	85
Технологія виробництва зелених кормів на основі використання потенціалу багаторічних бобових трав із подовженим терміном їх утримання в травостоях	86
Технологія вирощування сорго суданського на корм на основі застосування ресурсоощадних заходів	87
Інтегроване оцінювання кормової якості фітоценозів трав'янистих екосистем	88
Методика визначення ступеня антропогенної порушеності трав'янистих екосистем	89
Прискорене відтворення довготривалих, багатовидових трав'янистих екосистем на виведених з обробітку орних землях	90

Розділ III. СЕЛЕКЦІЯ І НАСІННИЦТВО 91

Сорт пшениці озимої Столична	92
Сорт пшениці озимої Поліська 90	93
Сорт пшениці озимої Краєвид	94
Сорт пшениці озимої Пам'яті Гірка	95
Сорт пшениці озимої Кесарія Поліська	96
Сорт пшениці озимої Романівна	97
Сорт пшениці озимої Миролюбна	98
Сорт пшениці озимої Водограй	99
Сорт пшениці озимої Співанка Поліська	100
Сорт тритикале озимого Волемир	101
Сорт сої Сузір'я	102
Сорт сої Сіверка	103
Сорт сої Муза	104

Сорт сої Арніка	105
Сорт сої Голубка	106
Сорт сої Переяславка	107
Сорт люпину білого кормового Чабанський	108
Сорт люпину білого кормового Снігур	109
Ранньостиглий гібрид кукурудзи Остреч СВ	110
Середньоранній гібрид кукурудзи Хорол СВ	111
Ранньостиглий гібрид кукурудзи Трубіж СВ	112
Ранньостиглий гібрид кукурудзи Здвиж МВ	113
Середньоранній гібрид кукурудзи Гідний	114
Ранньостиглий гібрид кукурудзи Заїслав М	115
Сорт гречки Українка	116
Сорт гречки Син 3/02	117
Сорт гречки Ольга	118
Сорт проса Омріяне	119
Сорт проса Заповітне	120
Сорт проса Чабанівське	121
Сорт ріпаку озимого Чемпіон України	122
Сорт ріпаку озимого Сенатор Люкс	123
Сорт ріпаку озимого Мороз	124
Сорт ріпаку озимого Шлягер	125
Сорт ріпаку ярого Магнат	126
Сорт льону олійного Блакитно-помаранчевий	127
Сорт льону олійного Оригінал	128
Сорт льону олійного Аквамарин	129
Сорт льону олійного Північна зірка	130
Методика селекції і первинного насінництва льону олійного (<i>L. humile</i> Mill.)	131
Сорт льону-довгунця Іванівський	132
Технологія вирощування льону-довгунця у насінницьких посівах	133
Сорт люцерни посівної Ярославна	134
Сорт люцерни жовтої (серповидної) Наречена Півночі	135
Сорт конюшини лучної Либідь	136
Сорт пажитниці багаторічної Лучана	137
Сорт костриці червоної Зоря	138
Сорт костриці лучної Веста	139
Сорт тимофіївки лучної Мілена	140
Сорт грястиці збірної Василенка	141
Сорт стоколосу безостого Візант	142
Сорт буряку кормового Рубікон	143

ННЦ «Інститут землеробства НААН» є головною науковою установою в Україні з розроблення адаптивно-ландшафтних систем землеробства на основі стабілізації землекористування, збереження і підвищення родючості ґрунтів, підтримання екологічної рівноваги в агроєкосистемах, розроблення новітніх адаптивних технологій вирощування конкурентоспроможної продукції сільськогосподарських культур та їх селекції і насінництва, заходів ефективного використання інновацій та інвестицій у землеробстві – базовій галузі сільськогосподарського виробництва зон Лісостепу і Полісся України.

Установа започаткувала свою діяльність на базі агрохімічної лабораторії, створеної у 1900 р. Київським товариством заохочення землеробства і сільськогосподарської промисловості в м. Києві. Робота лабораторії активно велася з дня її заснування, а в період Столипінської реформи вперше у царській Росії нею було опубліковано у 1912 р. карту ґрунтів Київської губернії.

У 1928 р. лабораторію було реформовано в Український науково-дослідний інстит агрохімії і ґрунтознавства, а у 1935 р. – перейменовано в Український НДІ соціалістичного землеробства, який у подальшому після численних перейменувань та розширення його повноважень набув статусу Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України».

Роль Інституту була ваговою на всіх етапах розвитку сільського господарства нашої держави. Цілеспрямовано впливаючи на становлення агрономічної

служби в Україні, прискорення науково-технічного прогресу, він беззмінно здійснював і здійснює наукове забезпечення розвитку землеробства.

Нині ННЦ «Інститут землеробства НААН» є головним науковим кластером держави, що працює над розробленням стратегічних засад і концептуальних напрямів використання земельних угідь, методологічних основ здійснення землеустрою для створення системи сталого землекористування сільських територій, новітніх систем землеробства, адаптованого до природного середовища і ринкових умов господарювання, основних його складових, зокрема систем сівозмін, обробітку ґрунту, боротьби з бур'янами, удобрення сільськогосподарських культур, землеробства на меліорованих землях, теоретичних основ технологій вирощування основних сільськогосподарських культур, їх селекції та насінництва, здійснення методологічного і науково-методичного забезпечення моніторингу використання землі в обробітку, спрямоване на підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва та гарантування продовольчої безпеки держави.

Важливою складовою діяльності Інституту нині є розроблення новітніх підходів до основних напрямів розвитку сучасних систем землекористування та землеробства, впровадження заходів з охорони і раціонального використання земель сільськогосподарського призначення, що має стати основою для прогнозування тенденцій розвитку сільських територій держави на середню та довгострокову перспективу, зокрема

з урахуванням процесів децентралізації управління територіальним розвитком, а також виступити надійним підґрунтям для впровадження прикладних механізмів реформування вітчизняного агропромислового комплексу у векторі розвитку євроінтеграційної політики України.

Вченими Інституту зроблено вагомий внесок до теорії і практики землеробства і землекористування, рослинництва, селекції, насінництва, кормовиробництва та лукувництва, льонарства України.

Установа має понад 1300 завершених науково-технічних розробок, у тому числі понад 250 високопродуктивних, стійких до хвороб сортів і гібридів сільськогосподарських культур.

Близько 120 років наукового досвіду, висококваліфікований науковий потенціал – 18 докторів наук, 15 професорів,

77 кандидатів наук, і різнобічна спрямованість науково-дослідних робіт дають можливість на високому науковому рівні не лише проводити наукові дослідження, а й впроваджувати завершені розробки, невелику частину з яких представлено в цьому виданні, у виробництво.

Глибоко переконаний у тому, що впровадження наукових розробок Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України» в агропромислових формуваннях держави гарантуватиме підвищення родючості основного нашого багатства – землі, збільшення врожаїв і валових зборів продукції сільськогосподарських культур, забезпечить стабільність розвитку аграрного сектору економіки, принесе достаток кожній українській родині.

*Директор
Національного наукового центру
«Інститут землеробства НААН»,
академік НААН
В.Ф. Камінський*

РОЗДІЛ I

ЗЕМЛЕРОБСТВО та ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Галузь землеробства є найважливішою ланкою агропромислового виробництва в Україні. Спочатку виникнення життя на Землі сформувалися основи землеробства. Кожна епоха вносила свій доробок у розвиток цієї галузі. Було пройдено тривалий шлях від примітивного до інтенсивного землеробства. На початку ХХІ ст. відбувається стрімкий розвиток науки і техніки, розвиваються комп'ютерні технології та космічна галузь, тому для розвитку сучасного землеробства відкриваються нові можливості.

Слід визнати, що використання земельних ресурсів відбувається нераціонально з позиції екологічно безпечного природокористування. Високий рівень розораності угідь, зокрема на схилах різної крутизни, значне розширення посівів просапних культур, недостатнє виконання комплексу робіт із захисту ґрунтів від ерозії призводить до істотного погіршення екологічного стану сільськогосподарських земель. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, територій, вкритих лісами, що негативно впливає на стійкість сільськогосподарських ландшафтів. Разом з тим, роль сівозмін у сучасному землеробстві часто недооцінюється, хоча з поглибленням процесів спеціалізації сільськогосподарських підприємств та концентрації виробництва їх роль у стабілізації агроценозів, навпаки, лише зростає.

Аномальні погодні умови, пов'язані з підвищенням температурних показни-

ків та нерівномірністю випадання опадів, призводять до погіршення умов вегетації рослин. Це зумовлює необхідність застосування адаптивних систем обробітку ґрунту, які ґрунтуються на створенні оптимальних водних режимів та температурних параметрів для онтогенезу рослин, що є важливим фактором реалізації генетичного потенціалу сучасних сортів і гібридів сільськогосподарських культур. Системи удобрення повинні передбачати забезпечення рослин елементами живлення у доступних формах та відтворення родючості ґрунту. Для цього слід залучити місцеві ресурси, природні меліоранти, сучасні види добрив, стимулятори росту, нанопрепарати тощо.

Збільшення виробництва сільськогосподарської продукції в Україні можливе тільки завдяки поліпшенню умов техніко-технологічного забезпечення, впровадженню новітніх інноваційних розробок, проведенню комплексу заходів із усунення деградації ґрунтів та підвищення їхньої родючості, дотриманню сівозмін, введенню у виробництво диференційованих систем обробітку ґрунту, внесенню сучасних форм добрив тощо.

Проте одержання високих урожаїв сільськогосподарської продукції має ґрунтуватися на принципах збереження довкілля та здоров'я нації, розвитку сільських територій, що забезпечить уникнення глобальних і регіональних проблем у сфері охорони навколишнього природного середовища.

МОДЕЛЬ ҐРУНТОЗАХИСНОЇ АДАПТИВНО-ЛАНДШАФТНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Коротка характеристика

Базовою основою інноваційної моделі ґрунтозахисної адаптивно-ландшафтної системи землеробства (АЛСЗ) є принцип забезпечення вимог екологічної безпеки використання землі як просторового базису, природного ресурсу та основного засобу виробництва. Розроблено науково-методичні положення і практичні заходи формування моделі ґрунтозахисної системи землеробства (АЛСЗ) з урахуванням геоморфологічних та еколого-ландшафтних характеристик земель, погодно-кліматичних особливостей сільськогосподарських територій, ресурсо-економічних обмежень, вимог екологічно стійкої структури земельних угідь та інших компонентів навколишнього середовища, зменшення ерозійних процесів, припинення деградації ґрунтового покриву і відтворення родючості ґрунтів.

Очікуваний результат

Завдяки більш повному використанню біологічних особливостей вирощування культур, контурно-ландшафтної організації території, оптимізації структури посівних площ і науково обґрунтованому чергуванню культур у сівозмінах, упорядкуванню угідь з урахуванням еколого-ландшафтних принципів системи лісозахисних, гідро- і лукомеліоративним та агротехнічним заходам забезпечується підвищення родючості ґрунтів, запобігання ерозії й інших деградаційних процесів, збільшення продуктивності польових культур на 15–20%,

підвищення на 18–22% вологозабезпеченості ґрунтів агроландшафтів завдяки заходам переведення поверхневого стоку у вертикальний, екологічна рівновага агроландшафтів та техногенно-екологічна безпека сільських територій. Прогнозовані обсяги впровадження 3,6 млн га.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільськогосподарські підприємства різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Шевченко І.П., к. с.-г. н.,
Коломієць Л.П., к. с.-г. н.,
Шквир М.І.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ПРОЄКТУВАННЯ БАЗОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ АДАПТИВНО-ЛАНДШАФТНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА В ЕРОЗІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ АГРОЛАНДШАФТАХ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Формування ґрунтоводоохоронних сільськогосподарських ландшафтів на засадах землевпорядного проєктування контурно-ландшафтної організації території та диференційованого використання земель як у межах господарських структур, так і в окремо взятих природно-територіальних комплексах. За практичного освоєння основних ланок ґрунтозахисної адаптивно-ландшафтної системи землеробства однією з основних складових цієї системи повинні бути робочі проєкти організації адаптивних ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур, які враховують природно-кліматичні та екологічні умови агроландшафтних систем, а також сучасний господарсько-економічний стан аграрного виробництва.

Очікуваний результат

За реалізації розробки буде забезпечено:

- оптимізацію гідрологічного режиму ґрунтів сільськогосподарських схилів ландшафтів;
- підвищення продуктивності сільськогосподарських культур на 8–12% завдяки оптимізації водного та поживного режимів еродованих ґрунтів;
- впровадження основних складових ґрунтозахисної адаптивно-ландшафтної системи землеробства на території землекористування

сільськогосподарських підприємств забезпечить збільшення додаткового прибутку на 10–13%.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Шевченко І.П., Коломієць Л.П. Науково-методичні засади управління земельними ресурсами за адаптивного землевпорядкування. *Землеробство*. 2016. № 1. С. 3–9.

Шевченко І.П., Коломієць Л.П., Кравець С.В. та ін. Оптимізація агроландшафтних систем як основа збалансованого розвитку аграрного виробництва. *Землеробство*. 2015. № 2. С. 31–37.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільськогосподарські підприємства різних форм власності, фермерські господарства, особисті селянські господарства.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г.н., акад. НААН,
Шевченко І.П., к. с.-г. н.,
Коломієць Л.П., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЕРОЗІЙНО СТІЙКОГО АГРОЛАНДШАФТУ В СИСТЕМІ АДАПТИВНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

Коротка характеристика

Визначальною складовою комплексу заходів із захисту ґрунтів від ерозії за ведення адаптивного землеробства є система організаційно-господарських заходів, що включає: організацію території землекористування з диференційованим використанням земель; раціональне розміщення сільськогосподарських угідь, що забезпечує найвищу протиерозійну стійкість агроландшафту; протиерозійну організацію сівозмін та науково обґрунтоване розміщення полів, робочих ділянок, лісо- і гідромеліоративних заходів.

Очікуваний результат

Розробка забезпечить:

- збільшення площі ерозійно стійких агроценозів у межах інтенсивно оброблюваного схилового агроландшафту;
- оптимізацію водного режиму еродованих ґрунтів схилів, підвищення коефіцієнта використання опадів за регулювання поверхневого стоку;
- захист ґрунтів від ерозії, досягнення нейтрального рівня деградаційних процесів;
- збереження водних об'єктів від забруднення продуктами змиву, попередження замулення гідрографічної мережі;
- підвищення продуктивності землеробства за зростання врожайності сільськогосподарських культур схиливих агроценозів на 8–12%.

Публікації, охоронні документи

Коломієць Л.П., Шевченко І.П., Терещенко О.М. Агроекологічна ефективність ґрунтозахисних технологій у системі контурно-меліоративної організації землекористування. *Вісник аграрної науки*. 2019. № 12. С. 5–12.
Шевченко І.П., Коломієць Л.П. Оптимізація агроландшафтних систем шляхом формування ґрунтозахисної адаптивно-ландшафтної системи землеробства в басейнах малих річок зони Лісостепу України. Новітні системи землеробства та шляхи підвищення еколого-біологічної ефективності використання земель в сучасному агрокомплексі: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Дніпро: ДДАЕУ, 2017. С. 87–89.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

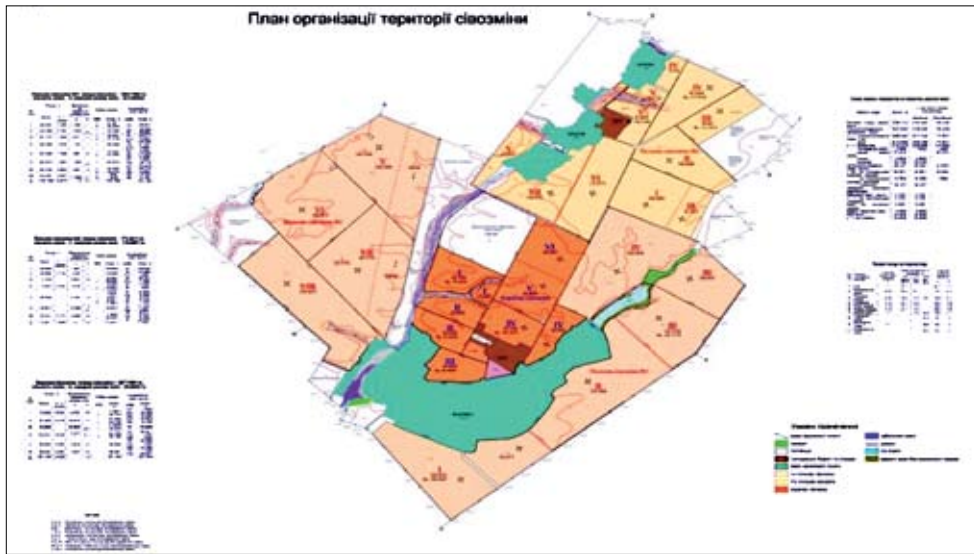
Сільськогосподарські підприємства різних форм власності, фермерські господарства, особисті селянські господарства.

Авторський колектив

Шевченко І.П., к. с.-г. н.,
Коломієць Л.П., к. с.-г. н.,
Шквир М.І.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА У ПРОЄКТІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ СІВОЗМІНИ

Коротка характеристика

Обґрунтовано сучасні підходи до вирішення питання раціональної, ґрунтозахисно-меліоративної організації території землекористувань господарств різної спеціалізації через розроблення і впровадження науково обґрунтованої структури сільськогосподарських угідь, посівних площ із різним набором, співвідношенням і розміщенням культур та заходів з охорони земель.

Очікуваний результат

Впровадження проєктів землеустрою сівозміни створить просторові умови щодо раціонального використання сільськогосподарських земель з урахуванням вимог екологічно безпечного та економічно доцільного ведення сільськогосподарського виробництва, що забезпечить оптимальну структуру сільськогосподарських угідь, посівних площ та науково обґрунтоване чергування сільськогосподарських культур у сівозмінах, адаптивне розміщення їх відповідно до особливостей рельєфу сільськогосподарського ландшафту, систему протиерозійних заходів, спрямованих на охорону і раціональне використання сільськогосподарських земель.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Шевченко І.П., Коломі-

єць Л.П. Науково-методичне забезпечення охорони земель сільськогосподарського призначення як передумова сталого розвитку агропромислового комплексу України. *Вісник аграрної науки*. 2018. № 1. С. 5–10.

doi.org/10.31073/agrovisnyk201801-01

Камінський В.Ф., Коломієць Л.П., Шевченко І.П. Науково-методичні аспекти використання еродованих земель в агроландшафтах зони лісостепу. *Вісник аграрної науки*. 2018. № 11. С. 13–19. doi.org/10.31073/agrovisnyk201811-02

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільськогосподарські підприємства різних форм власності, фермерські господарства, особисті селянські господарства.

Авторський колектив

Шевченко І.П., к. с.-г. н.,
Коломієць Л.П., к. с.-г. н.,
Бойко П.І., д. с.-г. н.,
Шквир М.І.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНИХ ТЕРИТОРІЙ (ЗЕМЛЕВОЛОДІНЬ, ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ)

Коротка характеристика

Концептуальні позиції щодо формування екологічно безпечних сільськогосподарських територій (землеволодінь, землекористувань) ґрунтуються на науковому підході до управління ризиками у сфері використання та охорони земельних ресурсів з урахуванням узгодженості екологічних, економічних, соціальних інтересів сільськогосподарських товаровиробників. Опрацьовано теоретико-методологічні основи організації екологічно збалансованого використання сільськогосподарських угідь для моделювання організації території землекористувань, землеволодінь у процесі землевпорядного проектування.

Очікуваний результат

У результаті реалізації розробки буде забезпечено:

- науково обґрунтовані проєктні рішення щодо оптимізації структури сільськогосподарських угідь в ерозійно небезпечних агроландшафтах, визначено напрями використання деградованих та малопродуктивних земель, які вилучаються з ріллі, що слугуватиме передумовою вибору ефективних форм організації території й удосконаленню механізму управління землекористуванням на регіональному рівні;
- збільшення площ земель із природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження ландшафтного й біологічного різноманіття;

- зменшення стоку поверхневих вод у 1,2–1,5 раза та оптимізацію гідрологічного режиму еродованих ґрунтів;
- екологічну безпеку сільських територій.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Шевченко І.П., Коломієць Л.П. Теоретико-методологічне забезпечення оптимізації землекористувань сільських територій у контексті реалізації євроінтеграційної політики: науковий супровід та ефективність впровадження. *Землеробство*. 2016. № 2. 104 с.

Шевченко І.П., Коломієць Л.П. Землі сільськогосподарського призначення та їх природно-ресурсний потенціал. *Наукові основи розвитку землеробства в агроландшафтах України*. Київ. 2015. С. 7–29.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Шевченко І.П., к. с.-г. н.,
Коломієць Л.П., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

НАУКОВО ОБГРУНТОВАНА СИСТЕМА ВЕДЕННЯ ЗЕМЛЕРОБСТВА, АДАПТОВАНА ДО ГРУНТОВО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВ ГОСПОДАРСТВ

Коротка характеристика

Розроблену систему побудовано на наукових принципах організації території господарства, визначенні його спеціалізації та оптимальної структури посівних площ за дотримання нормативів оптимального набору співвідношення і розміщення культур у сівозмінах у різних природно-сільськогосподарських регіонах, введенні відповідних різноротаційних сівозмін, регулюванні ефективної родючості ґрунтів через оптимізацію системи удобрення та основного обробітку під культури. Розробка гарантує сталість землеробства, зростання виробництва продукції рослинництва на 20–25%, виробництво екологічно безпечної продукції, охорону ґрунтів, екологічну збалансованість довкілля.

Очікуваний результат

Впровадження системи забезпечить продуктивність 1 га ріллі на рівні 9,5–11,0 т к. од., 5,5–6,5 т зернових од. і 0,5–0,7 т перетравного протеїну. Урожайність пшениці озимої 5,5–6,0 т/га, кукурудзи – 7,5–9,0, сої – 3,5–4,0, соняшнику – 3,5–4,5, буряків цукрових – 55–60 т/га.

Публікації, охоронні документи

Сучасні системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур; за ред. В.Ф. Камінського. Київ:

ВП «Едельвейс», 2012. 196 с.

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Бойко П.І., Літвінов Д.В., Цимбал Я.С.

Принципи розроблення систем різноротаційних сівозмін в Україні.

Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН». 2018. Вип. 1. С. 3–14.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, аграрний сектор економіки.

Авторський колектив

Бойко П.І., д. с.-г. н.,
Літвінов Д.В., д. с.-г. н.,
Цимбал Я.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РІЗНОРОТАЦІЙНІ НАУКОВО ОБГРУНТОВАНІ, РАЦІОНАЛЬНІ СІВОЗМІНИ ДЛЯ ГОСПОДАРСТВ РІЗНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ І ФОРМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Коротка характеристика

Різноморотацийні (короткоротацийні 3–5-пільні і довгоротацийні 6–10-пільні) екологічно зрівноважені мобільні сівозміни, що ґрунтуються на зональному принципі (Степ, Лісостеп, Полісся, райони Карпат, Закарпаття, низини Криму, на поливних і осушених землях) розвитку землеробства в Україні. Сівозміни пройшли тривале випробування і розраховані на різноманітну спеціалізацію господарств з орієнтацією на максимальне отримання конкретного виду сировини – зерна, олії, кормів тощо – і збереження родючості ґрунтів.

Очікуваний результат

Оптимізація розміщення польових культур у сівозмінах забезпечить відтворення і збереження родючості ґрунтів, підвищення продуктивності агроценозів та ефективне землекористування. Розроблені інтенсивні сівозміни забезпечують урожайність зернових культур (пшениця озима та яра, жито озиме, тритикале, ячмінь, овес) на рівні 6–7 т/га, зерна кукурудзи – 10–12, сої, гороху, ріпаку озимого, соняшнику – 4–5, буряків цукрових – 60–70 т/га.

Публікації, охоронні документи

Сучасні системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. 196 с.

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Літвінов Д.В., Бойко П.І., Цимбал Я.С. Продуктивність різноморотацийних сівозмін на чорноземі типовому в Лівобережному Лісостепу. *Землеробство*. 2018. Вип. 1 (94). С. 3–8.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, аграрний сектор економіки.

Авторський колектив

Бойко П.І., д. с.-г. н.,
Літвінов Д.В., д. с.-г. н.,
Цимбал Я.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ВИСОКОПРОДУКТИВНІ ЕКОЛОГІЧНО ЗБАЛАНСОВАНІ КОРОТКОРОТАЦІЙНІ СІВОЗМІНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОЦЕНОЗІВ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Короткоротаційні (3–5-пільні) сівозміни з різним набором, співвідношенням і розміщенням культур. Розміщення польових культур у таких сівозмінах сприятиме не лише збереженню, а й підвищенню основних показників родючості ґрунту, ефективному використанню ріллі. Зокрема, оптимізації водного режиму в різноротаційних сівозмінах залежно від біологічних особливостей сільськогосподарських культур, системи удобрення, розміщення кожної культури в сівозміні після кращого попередника та оптимального рівня насичення.

Очікуваний результат

Впровадження сівозмін забезпечить формування позитивного балансу гумусу від 0,18 до 0,52 т/га в рік. Надходження біологічного азоту через симбіотичну азотфіксацію – від 63 до 110 кг/га, та відшкодування 56–89% витрат азоту з добрив і ґрунту на формування врожаю культур. Оптимізація параметрів фітосанітарного стану системи ґрунт – рослина: зменшення токсичності ґрунту; зниження забур'яненості посівів; контролювання фітопатогенного та ентомологічного станів. Підвищення продуктивності 1 га ріллі на 20–25%, рівня рентабельності – на 30%. Зниження собівартості виробництва на 12%.

Публікації, охоронні документи

Сучасні системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. 196 с.

Бойко П.І., Літвінов Д.В. Ефективність короткоротаційних сівозмін у сучасних системах землеробства. Землеробство. 2015. Вип. 2 (89). С. 38–46.

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, аграрний сектор економіки.

Авторський колектив

Бойко П.І., д. с.-г. н.,
Літвінов Д.В., д. с.-г. н.,
Цимбал Я.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР НА ОСУШУВАНИХ ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ ГУМІДНОЇ ЗОНИ

Коротка характеристика

Технологія вирощування деревних культур (верба прутковидна, тритичинкова) на енергетичні цілі на осушуваних органогенних ґрунтах включає: літнє фрезування дернини багаторічних трав із подальшою оранкою на 25–30 см, весняне дискування на 10–12 см, внесення K_{60-90} , прикочування важкими болотними котками та висаджування в борозни. Збирання врожаю один раз на два роки.

Очікуваний результат

Упровадження технології забезпечить урожайність верби тритичинкової 23,6–26,8 т/га, прутковидної – 23,5–27,3 т/га сухої маси за рік для перероблення на тверде паливо та зменшення витрат енергоресурсів на 18–20%.

Публікації, охоронні документи

Слюсар І.Т., Соляник О.П., Сербенюк В.О. та ін. Методичні рекомендації з технології вирощування енергетичних культур на

осушуваних органогенних ґрунтах; Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 27 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Підприємства з виробництва твердого палива з відновлювальних джерел енергії, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, енергогенеруючі об'єкти та сільськогосподарські установи різних форм власності.

Авторський колектив

Слюсар І.Т., д. с.-г. н.,
Соляник О.П., к. с.-г. н.,
Сербенюк В.О., к. с.-г. н.,
Ткачов В.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ОДНОРІЧНИХ ТА БАГАТОРІЧНИХ КУЛЬТУР НА ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Розробка ґрунтується на впровадженні моделі сівозміни з тривалим використанням багаторічних трав (упродовж 6–7 і більше років) та включення просапних і зернових культур (1–2 роки) за внесення $N_{90}P_{45}K_{150}$.

Очікуваний результат

Упровадження розробки на староорних осушуваних торфових ґрунтах забезпечить урожайність сухої маси 12,2–13,8 т/га, продуктивність сівозміни – 7–8 т/га к. од. сухої маси за зменшення втрат органічної речовини і вимивання поживних речовин у ґрунтові води та поліпшення екологічного стану навколишнього середовища.

Публікації, охоронні документи

Слюсар І.Т., Сербенюк В.О., Соляник О.П. та ін. Рекомендації з ефективного та природоохоронного використання осушуваних органоґенних ґрунтів гумідної зони та пропозиції виробництву; за наук. ред. І.Т. Слюсаря. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 52 с.

Ромащенко М.І., Тараріко Ю.О., Коваленко П.І. та ін. Концепція ефективного використання осушуваних земель гумідної зони України: посібник українського хлібороба. Т. 1. Українські чорноземи на початку третього тисячоліття. Київ, 2016. С. 57–63.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності на осушуваних землях.

Авторський колектив

Слюсар І.Т., д. с.-г. н.,
Соляник О.П., к. с.-г. н.,
Сербенюк В.О., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ ТА ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР І БАГАТОРІЧНИХ ТРАВ У СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ОСУШУВАНИХ ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування жита озимого, гречки, моркви, буряків столових та багаторічних травосумішей без додаткового внесення мінеральних добрив завдяки природній родючості органогенних ґрунтів, зокрема поживним речовинам, що містяться в підорному шарі ґрунту за проведення оранки на 25–27 см або плантажної оранки на 55 см з приорюванням до торфу 8–10 см підстилаючої породи та внесення органічних добрив гумісол та гуміфілд.

Очікуваний результат

Розробка забезпечує врожайність жита озимого 4,6–6,0 т/га, гречки 3,0–3,2 т/га. Продуктивність сівозміни з однією або двома однорічними культурами на рівні 12,2–13,8 т/га сухої маси, коефіцієнт енергетичної ефективності – 3,7. Зменшення втрати органічної речовини та вимивання поживних речовин у ґрунтові води, зниження ерозійних процесів, збереження родючості ґрунту та поліпшення екологічного стану навколишнього середовища.

Публікації, охоронні документи

Слюсар І.Т., Соляник О.П., Сербенюк В.О. та ін. Методичні рекомендації з технології вирощування сільськогосподарських культур у системі органічного землеробства на осушуваних землях; за наук. ред. І.Т. Слюсаря. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 39 с.

Слюсар І.Т., Єзерківський А.В. Вирощування жита озимого за органічного виробництва на осушуваному торфоглейовому ґрунті. *Збірник наукових праць Уманського НУ садівництва*. Ч. I. 2016. Вип. 89. С. 37–43.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності на осушуваних землях.

Авторський колектив

Слюсар І.Т., д. с.-г. н.,
Соляник О.П., к. с.-г. н.,
Сербенюк В.О., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМА УДОБРЕННЯ БАГАТОРІЧНИХ ТРАВСТОІВ НА ОРГАНОГЕННИХ ГРУНТАХ

Коротка характеристика

Система удобрення ґрунтується на тривалому використанні багаторічних травостоїв із періодичним проведенням поверхневого або докорінного поліпшення, щорічним унесенням $N_{90} P_{45} K_{120}$ за триукісного використання.

Очікуваний результат

Розробка забезпечить щороку врожайність сухої маси 9,7–9,8 т/га та зменшення мінералізації торфу до 4,5–5,0 т/га. Створення різностиглих травостоїв за внесення повного мінерального удобрення та проведення триразового скошування забезпечує надходження 8,9–10,3 т/га сухої маси. Завдяки зниженню собівартості сільськогосподарської продукції, підвищенню її рентабельності, збільшенню виробництва сухого корму з високими показниками якості розробка забезпечить перевищення існуючих аналогів за продуктивністю на 1,2–1,5 т/га к. од. та економію енергетичних витрат на одиницю продукції на 10–13%.

Публікації, охоронні документи

Слюсар І.Т., Сербенюк В.О., Соляник О.П. та ін. Створення екологічно безпечної технології вирощування різностиглих травосумішей залежно від удобрення та тривалості їх використання: рекомендації; за наук. ред. І.Т. Слюсаря. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 34 с.

Слюсар І.Т., Сербенюк В.О. та ін.

Урожайність багаторічних травостоїв на осушуваних органічних ґрунтах Лісостепу. *Землеробство*. 2016. Вип. 1 (90). С. 92–97.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності на осушуваних землях.

Авторський колектив

Слюсар І.Т., д. с.-г. н.,
Соляник О.П., к.с.-г.н.,
Сербенюк В.О., к. с.-г. н.,
Тарасенко О.А., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

АДАПТИВНІ СИСТЕМИ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Сучасні адаптивні системи обробітку ґрунту розроблено для сівозмін Лісостепу різної спеціалізації, які передбачають чітку диференціацію кожного заходу обробітку за глибиною, способом, терміном і технологічністю його проведення. Вони спрямовані на комплексне покращання ґрунтових властивостей і режимів, посилення протиерозійної стійкості ґрунту, підвищення ефективності використання органічних та мінеральних добрив унаслідок заданої їх локалізації в гумусовому шарі, що дозволяє повніше реалізувати біопотенціал культурних рослин.

Очікуваний результат

Забезпечують економію паливно-мастильних матеріалів на 20–30%, підвищення продуктивності МТА за здійснення комплексу польових робіт на 35%, скорочення затрат праці на 15–20%.

Публікації, охоронні документи

Малієнко А.М., Гаврилов С.О. Сучасні тенденції і напрями формування технологій обробітку ґрунту в сівозмінах. *Сучасні системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур*; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. С. 83–94.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство. Землеробство. Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Малієнко А.М., д. с.-г. н.,
Гаврилов С.О., к. с.-г. н.,
Коломієць М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ДВОФАЗНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМИХ КУЛЬТУР

Коротка характеристика

Технологія передбачає застосування сучасних ґрунтообробних знарядь чизельного типу та посівних агрегатів. У разі формування тріщинуватої будови ґрунту відбувається зниження інтенсивності стоку талих вод, активніше поглинання опадів зливого характеру та оптимізація фізичних умов росту і розвитку сільськогосподарських культур.

Очікуваний результат

У роки зі стабільними опадами протягом вегетаційного періоду забезпечується збільшення продуктивності культур на 10–15%, а у посушливі роки – у 1,5–2 рази.

Публікації, охоронні документи

Malienko A. (2013). Concept and technology for optimization soil physical parameters of

arable layer for field crops. *10th International conference on Agrophysics* (5–7 June 2013): 53. *Малиєнко А.М. и др.* Технология двухфазной обработки почвы: вопросы теории и практики. Киев: Аграрна наука, 2018. 104 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство. Землеробство. Агроформування різних форм власності.

Автор

Малиєнко А.М., д. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМА ЗАХИСТУ ОЗИМИХ КУЛЬТУР ВІД БУР'ЯНІВ

Коротка характеристика

Розробка передбачає диференційований підхід до строків внесення гербіцидів. Зокрема, осіннє їх внесення на озимих культурах дає змогу перенести частину заходів контролю бур'янів на осінь та істотно розвантажити весняний комплекс польових робіт. Крім того, доведено зростання ефективності фітотоксичної дії гербіцидів на бур'яни при застосуванні їх у бакових сумішах.

Очікуваний результат

Оптимізація строків внесення гербіцидів забезпечує зниження витрат гербіцидів на 25–35% за збільшення врожайності культур на 10–15%. Застосування гербіцидів у вигляді бакових сумішей підвищує ефективність дії на бур'яни на 7–10%.

Публікації, охоронні документи

Малієнко А.М. та ін. Обробіток ґрунту та контролювання забур'яненості посівів в сучасних агротехнологіях. *Сучасні системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур*; за ред.

В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. С. 88–94.

Гаврилов С.А. Нетоварная часть урожая: некоторые особенности. *Наше сельское хозяйство. (Беларусь)*. 2015. № 13. С. 58–61.
Коломієць В.М. Гербіциди групи сульфонілсечовини проти бур'янів восени. *Agroexpert*. 2012. № 10 (51). С. 30–32.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство. Землеробство. Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Малієнко А.М., д. с.-г. н.,
Гаврилов С.О., к. с.-г. н.,
Брухаль Ф.Й., к. с.-г. н.,
Коломієць В.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

КОНТРОЛЮВАННЯ БУР'ЯНІВ В АГРОЦЕНОЗАХ ЗА ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

Коротка характеристика

Для господарств з органічним землеробством розроблено систему догляду за посівами сільськогосподарських культур, що передбачає запровадження відповідного механічного обробітку ґрунту у досходовий період. Він спрямований на використання відмінності у морфології проростків бур'янів і культурних рослин та забезпечує конкурентоспроможність останніх.

Очікуваний результат

Забезпечує зниження забур'яненості посівів у 2,4 раза, підвищення продуктивності праці – на 60%, а врожаю культур належної якості – на 12–18% за зниження виробничих витрат на 10–15%.

Публікації, охоронні документи

Малієнко А.М., Гаврилов С.О., Мартинюк Н.І. Контролювання забур'яненості посівів в органічному землеробстві. *Біолан Україна*. 2014. №11. С. 10.

Малієнко А.М., Гаврилов С.О., Брухаль Ф.Й. Особливості боротьби з бур'янами в органічному землеробстві. *Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні*; за ред. Я.М. Гадзала, В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. С. 191–202.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство. Органічне землеробство. Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Малієнко А.М., д. с.-г. н.,
Гаврилов С.О., к. с.-г. н.,
Брухаль Ф.Й., к. с.-г. н.,
Красюк Л.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ВІДНОВЛЮВАНА СИСТЕМА УДОБРЕННЯ ІЗ МАКСИМАЛЬНИМ ЗАСТОСУВАННЯМ МІСЦЕВИХ ОРГАНІЧНИХ РЕСУРСІВ

Коротка характеристика

Система удобрення передбачає максимальне залучення відновлюваних органічних ресурсів, що дає змогу додатково одержати біогенні елементи у разі використання побічної продукції рослинництва: солома зернових культур – 58 кг/га NPK; гичка буряків цукрових – 200, подрібнені стебла кукурудзи – 250 кг/га NPK. Завдяки впровадженню розробки значно зменшуються трудові та матеріальні витрати підприємств. Система удобрення з максимальним застосуванням побічної продукції рослинництва та ощадним внесенням мінеральних добрив забезпечує зростання врожайності й одержання конкурентоспроможної продукції в умовах розвитку сільського господарства в Україні.

Очікуваний результат

Забезпечує зростання запасів гумусу в ґрунті до 5 т/га; збільшення вмісту рухомих форм фосфору і обмінного калію до 30%; покращання мікробіологічної активності ґрунту; запобігання непродуктивним втратам поживних речовин; зменшення застосування

мінеральних добрив на 50%; підвищення рівня врожайності сільськогосподарських культур на 30–50%; поліпшення екологічної рівноваги в агроландшафтах.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Ткаченко М.А., Дегодюк Е.Г. та ін. Застосування побічної продукції рослинництва і сидератів у відновлюваному землеробстві України; науково-практичні рекомендації; за ред. Е.Г. Дегодюка. Київ: Аграрна наука, 2014. 60 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Дегодюк С.Е., к. с.-г. н.,
Дегодюк Е.Г., д. с.-г. н.,
Літвінова О.А., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

БІОКОНВЕРСИЯ ТВЕРДИХ ОРГАНІЧНИХ ВІДХОДІВ У ПОЛІКОМПОНЕНТНІ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНІ БІОАКТИВНІ ДОБРИВА, РІДКИХ СТОКІВ – У ТЕХНОЛОГІЧНІ ВОДИ ПОВТОРНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Коротка характеристика

Розроблено регламенти і композиції виробництва нового покоління органо-мінеральних біоактивних добрив (ОМБД) на органічній основі: підстилкового і безпідстилкового гною великої рогатої худоби, посліду птахофабрик, твердої фракції тваринницьких комплексів. За окремою технологією пропонується утилізація осадів стічних вод міських очисних споруд, що передбачає аерацію та біологічне доочищення стічних вод і стоків до стану технічної води.

Очікуваний результат

Системний підхід до утилізації твердих і рідких тваринницьких відходів забезпечить перетворення забруднювачів навколишнього природного середовища у складову основної аграрної продукції та зніме екологічну напругу в місцях високої їх концентрації. Завдяки проведенню біоконверсії і додаткових заходів проводиться розробка моделі раціонального їх застосування.

Публікації, охоронні документи

Дегодюк Е.Г., Дегодюк С.Е. Еколого-техногенна безпека України. Київ, 2006. 306 с.

Раціональне застосування органо-мінеральних біоактивних добрив у землеробстві: рекомендації; за ред. Е.Г. Дегодюка. Київ: Аграрна наука, 2013. 36 с.

Патенти:

№ 78663 від 10.04.2007,
№ 22996 від 25.04.2007,
№ 114648 від 10.03.2017,
№ 114649 від 10.03.2017.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агропромислове виробництво: землеробство, садівництво, лісівництво, техногенно-порушені землі, зрошення, охорона довкілля.

Авторський колектив

Дегодюк С.Е., к. с.-г. н.,
Дегодюк Е.Г., д. с.-г. н.,
Дишлюк В.Є., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМА УДОБРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНИХ БІОАКТИВНИХ ДОБРІВ

Коротка характеристика

Система удобрення передбачає застосування орґано-мінеральних біоактивних добрив (ОМБД), виготовлених на органічній основі (гній великої рогатої худоби, пташиний послід, тверда фракція свиней, торф, озерні сапропелі та ін.) із включенням мінеральних добавок, сорбентів і йонообмінників та введенням специфічної агрономічно цінної біоти, яка відновлює у ґрунті процеси синтезу і деструкції органічної речовини та забезпечує відтворення природної родючості. Оптимальні дози ОМБД для внесення: основне – 1–2; локальне – 0,5–1,0; рядкове – 0,125–0,3, т/га. Ефективність застосування ОМБД у системах удобрення порівняно з традиційними за вирощування сільськогосподарських культур у короткоротаційній сівозміні становить 25–30%. ОМБД є самостійною формою добрив для збалансованого живлення рослин із підвищенням біологічної активності ґрунту.

Очікуваний результат

Завдяки впровадженню розробки середні прирости врожайності сільськогосподарських

культур, порівняно із контролем становлять: зерна пшениці озимої, кукурудзи – 1,5–2,0, т/га; ячменю і вівса – 0,5–1,0; соняшнику – 1,0–1,3; коренеплодів буряків цукрових – 20,0–25,0; бульб картоплі – 8,0–10,0, т/га.

Публікації, охоронні документи

Дегодюк Е.Г., Дегодюк С.Е., Літвінова О.А. та ін. Рациональне застосування орґано-мінеральних біоактивних добрив у землеробстві: рекомендації, Київ: Аграрна наука, 2013. 36 с.

Напря́м, сфера, об'є́кт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Дегодюк С.Е., к. с.-г. н.,
Дегодюк Е.Г., д. с.-г. н.,
Кириченко А.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСТОСУВАННЯ РІДКОГО АМІАКУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Коротка характеристика

Технологія передбачає екологічно безпечне та економічно вигідне застосування безводного аміаку за дотримання встановлених оптимальних доз для різних сільськогосподарських культур, що забезпечує формування високого врожаю, відтворення родючості ґрунту за умови збалансованого за вмістом НРК мінерального живлення рослин. Трансформація поживних речовин за помірних навантажень безводним аміаком не відрізняється від дії традиційних гранульованих добрив. Вплив азоту у складі безводного аміаку і гранульованих азотних добрив на врожайність сільськогосподарських культур рівноцінний. Оптимальні дози безводного аміаку становлять: під пшеницю озиму перед висівом – 30–35 кг/га N, під ячмінь ярий і овес у передпосівну культивування – 45–60, під кукурудзу – 80–120, під соняшник – 60–80, під рис – 30–40, сою – 20–30, ріпак озимий – 100–120, буряки цукрові (по фоні гною) – 50–60, без гною – 80–90, кореневе підживлення – 30–40 кг/га N.

Очікуваний результат

Вартість одиниці N у складі безводного аміаку на 28–30% менша від такої самої

одиниці N у складі гранульованої аміачної селітри. Повна механізація всіх процесів транспортування і внесення у ґрунт, зниження витрат праці порівняно з твердими добривами на 65–70%.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Дегодюк Е.Г., Дегодюк С.Е. та ін. Ефективність застосування рідкого аміаку за вирощування сільськогосподарських культур: наук.-метод. рекомендації. Київ: Аграрна наука, 2017. 55 с.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Дегодюк С.Е., к. с.-г. н.,
Дегодюк Е.Г., д. с.-г. н.,
Літвінова О.А., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

НОВІТНІ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЕПАРАТІВ УДОБРЮВАЛЬНОЇ І РІСТСТИМУЛЮВАЛЬНОЇ ДІЇ

Коротка характеристика

Система удобрення передбачає комплексний підхід до вирощування сільськогосподарських культур у короткоротаційних сівозмінах. За результатами агрохімічного аналізу ґрунту визначаються оптимальні дози мінеральних добрив, а також передбачається роздрібне внесення азоту за основними етапами органогенезу та позакореневе підживлення рослин гуматними добривами, біопрепаратами і стимуляторами росту.

Очікуваний результат

Забезпечення рослин збалансованим мінеральним живленням, а також їх стимулювання препаратами удобрювальної дії під час вегетації дасть змогу отримати продуктивність польової короткоротаційної сівозміни на рівні 6–7 т/га з.о. Прибуток становить 8–9 тис. грн/га.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України: монографія; за ред. д-ра с.-г. н., проф., акад. НААН В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 168–174.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Дегодюк С.Е., к. с.-г. н.,
Літвінова О.А., к. с.-г. н.,
Боднар Ю.Д.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ МЕЛІОРАТИВНОГО ВАПНУВАННЯ КИСЛИХ ҐРУНТІВ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Технологію спрямовано на докорінне поліпшення стану кислих та вторинно підкислених ґрунтів Лісостепу і ґрунтується на застосуванні повної дози вапнякового меліоранта, розрахованої за величиною гідролітичної кислотності (Нг) у поєднанні з органічними і мінеральними добривами. Завдяки такому внесенню вапна досягається стабілізація ґрунтової родючості та зменшення деградаційних процесів ґрунту, що залучений в інтенсивне землеробство, і збереження загалом екологічної рівноваги довкілля.

Очікуваний результат

Забезпечує упродовж 10 років оптимальні показники реакції ґрунтового середовища: $pH_{\text{сол.}}$ 6,2–6,6, Нг – 1,1–1,3 мг-екв/100 г ґрунту, ступінь насичення ГВК обмінними основами – до 80%. Продуктивність агроценозу підвищується на 0,5–1,2 т/га зернових одиниць.

Публікації, охоронні документи

Мазур Г.А. Відтворення і регулювання родючості легких ґрунтів: монографія. Київ: Аграрна наука, 2008. 308 с.
ДСТУ 7932:2015. Якість ґрунту. Балансовий метод визначення потреби та строків повторного вапнування кислих ґрунтів. Чинний від 01.09.2016.

Напрями, сфера, об'єкт застосування

Технологію розраховано на агрономів і фахівців агроформувань різної форми господарювання, наукових співробітників та спеціалістів науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Мазур Г.А., д. с.-г. н., акад. НААН,
Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Кондратюк І.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

Посилення
елювіальних
процесів

Інтенсивний обробіток,
без внесення добрив, 21 рік

Збільшення
потужності
гумусового
горизонту

НРК + CaCO_3 (1,0 Hg)
за II rotaції сівозміни, 14 років

НРК + CaCO_3 (1,0 Hg)
за III rotaції сівозміни, 21 рік

СПОСІБ ВСТАНОВЛЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ПЕРІОДИЧНОСТІ ВАПНУВАННЯ ҐРУНТІВ

Коротка характеристика

Спосіб установлення оптимальної періодичності вапнування ґрунтів ґрунтується на діагностуванні деградаційних процесів і параметрів генетично зумовлених показників родючості у ґрунтовому профілі (реакції ґрунту, вмісту гумусу, основних елементів живлення та ін.). Установлення необхідної періодичності вапнування спрямовано на оптимізацію витрати мінеральних і органічних добрив, хімічних меліорантів та строків їх внесення. Залежно від умов визначається тривалість позитивної дії хімічної меліорації на ступінь і величину кислотності ґрунту. Тривалість позитивної дії вапнування коливається від 4–7 років у Західному Лісостепу і Поліссі на ґрунтах із промивним водним режимом та до 8–12 років у лісостепових районах з недостатньою кількістю опадів.

Очікуваний результат

Запровадження оптимальної періодичності вапнування на всіх без винятку кислих ґрунтах, що знаходяться в інтенсивному сільськогосподарському виробництві, забезпечує стабільність землеробства та захист ґрунтів від подальшої деградації. Продуктивність агроценозу стабілізується, приріст урожайності 0,3–0,5 т/га зерн. од.

Публікації, охоронні документи

Мазур Г.А. Відтворення і регулювання родючості легких ґрунтів: монографія. Київ: Аграрна наука, 2008. 308 с.
ДСТУ 7930:2015. Якість ґрунту. Оцінювання якості проведення робіт з вапнування кислих ґрунтів. Загальні технічні вимоги. Чинний від 01.09.2016.
ДСТУ 7737:2015. Якість ґрунту. Родючість ґрунтів. Терміни та визначення понять. Чинний від 01.01.2016.
Патент № 47872. Спосіб унесення вапна., опуб. 25.02.2010, Бюл. № 4.

Напрями, сфера, об'єкт застосування

Технологію розраховано на агрономів і фахівців агроформувань різної форми господарювання, наукових співробітників та спеціалістів науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Мазур Г.А., д. с.-г. н., акад. НААН,
Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Кондратюк І.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СПОСІБ ОСНОВНОГО ВНЕСЕННЯ ВАПНА ДЛЯ ПРИСКОРЕНОЇ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ГРУНТОВОЇ КИСЛОТНОСТІ

Коротка характеристика

Різноглибинне внесення вапна ($\frac{1}{2}$ дози CaCO_3 – під оранку, наступну $\frac{1}{2}$ дози – під культивування) є кращим з огляду на проблему прискорення нейтралізації надмірної кислотності орного шару в перші два роки після внесення меліоранта. Вже на другий рік практично усувається надмірна кислотність і шкідливий вплив рухомого алюмінію, що забезпечує підвищення врожайності сільськогосподарських культур порівняно із традиційним способом внесення повної дози вапна. Цей спосіб дає змогу тривалий час зберігати слабокислу реакцію ґрунтового середовища, передбачає внесення вапнякових матеріалів у дозах, розрахованих саме на стабілізацію кислотно-лужної рівноваги ґрунтів у товщі орного шару. Доцільно застосовувати в овочевих сівозмінах.

Очікуваний результат

Спосіб різноглибинного внесення дає можливість вирощування чутливих до ґрунтової кислотності культур кальцієфілів вже на другий рік після вапнування та забезпечує підвищення продуктивності сівозміни на 15–20%. Тривалість післядії меліорантів за застосування такого технологічного заходу залишається на рівні з традиційним унесенням вапна.

Публікації, охоронні документи

Мазур Г.А. Відтворення і регулювання родючості легких ґрунтів: монографія. Київ: Аграрна наука, 2008. 308 с.
Спосіб внесення вапна.
Патент № 47872, опуб. 25.02.2010, Бюл. № 4
Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Напрями, сфера, об'єкт застосування

Технологію розраховано на агрономів і фахівців агроформувань різної форми господарювання, наукових співробітників та спеціалістів науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Мазур Г.А., д. с.-г. н., акад. НААН,
Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Кондратюк І.М., к. с.-г. н.,
Григора Т.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

НОВИЙ КОМПЛЕКСНИЙ ХІМІЧНИЙ МЕЛІОРАНТ ДЛЯ КИСЛИХ ҐРУНТІВ

Коротка характеристика

Ґрунтується на поєднанні крейдяного (вапнякового) борошна із сапонітовим, які, підсилюючи дію одне одного, значно підвищують ефективність хімічної меліорації і забезпечують стабільну продуктивність агроценозу, ріст урожайності на 28–80%, захист ґрунтів від деградації. Для створення композицій комплексного хімічного меліоранта використовується вапнякове або крейдяне борошно тонкого помелу (0,5–2,0 мм) з високим вмістом CaCO_3 і сапонітове борошно з вмістом MgO 10–12% із ємністю катіонного обміну не менше 50 мг-екв/100 г препарату та переважанням у гранулометричному складі часточок 0,25–1,0 мм.

Очікуваний результат

Встановлено істотний вплив на підвищення показників родючості сірого лісового легкосуглинкового ґрунту, а саме: на нейтралізацію ґрунтової кислотності (від $\text{pH}_{\text{КСІ}}$ 4,45–4,62 до $\text{pH}_{\text{КСІ}}$ 6,15–6,28); на збільшення вмісту обмінного кальцію (на 1,47–2,26 мг-екв/100 г) і магнію (на 0,16–0,27 мг-екв/100 г ґрунту); поліпшення співвідношення $\text{Ca}^{2+} : \text{Mg}^{2+}$ (до 7,3) у вбирному комплексі ґрунту. Урожайність культур підвищиться на 1,0–1,3 т/га зерн. од.

Ефективність застосування добрив зростає до 15–20%.

Публікації, охоронні документи

Мазур Г.А. Відтворення і регулювання родючості легких ґрунтів: монографія. Київ: Аграрна наука, 2008. 308 с.
ДСТУ 7110:2009. Борошно сапонітове. Меліорант комплексної дії. Загальні технічні вимоги. Чинний від 01.01.2011.
ДСТУ 7446:2013. Меліоранти вапнякові. Технічні умови. Чинний від 01.07.2014.

Напрями, сфера, об'єкт застосування

Технологію розраховано на агрономів і фахівців агроформувань різної форми господарювання, наукових співробітників та спеціалістів науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Мазур Г.А., д. с.-г. н., акад. НААН,
Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Бойко Я.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА ОСНОВІ БАКТЕРИЗАЦІЇ НАСІННЯ, ЗАСТОСУВАННЯ БІОГЕННИХ І ЛУЖНОЗЕМЕЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТА ОЦІНКИ КОНКРЕТНИХ ГРУНТОВО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВ

Коротка характеристика

Методика розкриває та удосконалює можливість використання показника видового генотипного співвідношення (ВГС) елементів живлення сільськогосподарських культур для удосконалення схем дослідів із визначення потреби нових сортів і гібридів в елементах живлення. Застосування доз добрив, визначених за цією методикою, сумісно з мікробними препаратами забезпечує істотне підвищення окупності біогенних елементів рослинницькою продукцією порівняно з існуючими методиками.

Очікуваний результат

Дози добрив під сільськогосподарські культури на сірому лісовому ґрунті, розраховані за ВГС з одночасною інокуляцією насіння комплексним мікробним препаратом, забезпечують зростання врожайності пшениці ярої на 8%, сої – на 49, гречки – на 22%. Разом із тим зростає окупність NPK у 7,7–10 разів порівняно із загальноприйнятими дозами, а доза внесення РК знижується на 25–45%.

Публікації, охоронні документи

Патент на корисну модель. № 133924 Україна МПК (2019.1) A01C 21/00. № (u) 2018 11702 / Спосіб оптимізації системи удобрення сільськогосподарських культур на кислих ґрунтах / Ткаченко М.А., Драч Ю.О.,

Борис Н.Є. заявл. 28.11.2018; опубл. 25.04.2019, Бюл. № 8.

Ткаченко М.А., Борис Н.Є., Оптимізація удобрення сільськогосподарських культур на основі застосування біогенних і лужноземельних елементів. Аграрна наука виробництву на липень. 2019. Вип. 4. С. 6. Ткаченко М.А., Борис Н.Є., Павліченко А.І. Оптимізація удобрення сільськогосподарських культур на кислих ґрунтах. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Родючість ґрунтів як основа ефективного землекористування». 10–11 грудня 2019 р. НУБіП. С.48–50.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Методику розраховано на агрономів і фахівців агроформувань різної форми господарювань, наукових співробітників та спеціалістів науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Драч Ю.О., к. б. н.,
Борис Н.Є., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМА МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОДЮЧОСТІ СІРОГО ЛІСОВОГО ҐРУНТУ

Коротка характеристика

Система діагностичних показників для оцінювання ефективної родючості сірого лісового ґрунту включає: чисельність амоніфікаторів, іммобілізаторів мінерального азоту, олігонітрофілів, денітрифікаторів, целюлозоруйнівних, автохтонних, кислотоутворювальних і полісахаридсинтезувальних, педотрофних мікроорганізмів, мікроміцетів, актиноміцетів, мобілізаторів мінеральних фосфатів, меланінсинтезувальних мікроміцетів та їх питомий вміст у загальній кількості мікроміцетів; фізіолого-біохімічну активність клітин нітрифікаторів, денітрифікаторів, олігонітрофілів, автохтонних і целюлозоруйнівних мікроорганізмів; загальну чисельність мікроорганізмів, сумарну біологічну активність ґрунту; індекс педотрофності та показники фітотоксичності. Вперше встановлено, що ефективна родючість сірого лісового ґрунту істотно корелює зі стабільністю мікробних угруповань, яка описується кількістю значимих кореляційних зв'язків між окремими групами мікроорганізмів.

Очікуваний результат

Система мікробіологічних діагностичних показників дасть змогу оцінити стан ефективної та потенційної родючості сірого лісового ґрунту, спрямування ґрунтотворних процесів та вжити заходів щодо впровадження елементів ґрунтозахисних систем землеробства з метою підвищення екологічної безпеки використання земельних ресурсів.

Публікації, охоронні документи

Malinowska I. Influence of heavy metal pollution on the number, physiological and biochemical activity of *Azotobacter* and melanin-synthesizing micromycetes. *Biotechnologia Acta*. 10. N. 3 : 65–71.

Малиновська І.М., Ткаченко М.А. Система діагностичних показників ефективної родючості сірого лісового ґрунту. *Землеробство*. 2017. Вип.1 (92). С. 36–43. Патент № 105876. Спосіб оцінювання екологічного стану ґрунтів. Опубл. 11.04.2016. Бюл. № 7. Патент № 125709. Спосіб оцінювання ефективної родючості ґрунтів. Опубл. 25.05.2018. Бюл. № 9/2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

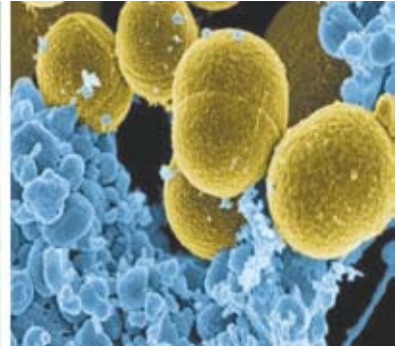
Для використання у науковій практиці науково-дослідних установ.

Авторський колектив

Малиновська І.М., д. с.-г. н.,
Ткаченко М.А., д. с.-г. н.,
Сорока О.П.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

КОМПЛЕКСНІ ПРЕПАРАТИ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЇ ДЛЯ ЗЕРНОБОБОВИХ І ЗЕРНОВИХ КОЛОСОВИХ КУЛЬТУР

Коротка характеристика

Комплексні бактеріальні препарати типу «Фосфонітрагін» забезпечують стійке підвищення продуктивності, покращують мінеральне живлення, інтенсифікують ріст і розвиток рослин завдяки продукції біологічно активних речовин і речовин із регуляторними функціями, знижують рівень захворюваності рослин бактеріальними і грибовими хворобами завдяки відбору штамів із високими антагоністичними властивостями, підвищують стійкість рослин до біотичних і абіотичних стресорів. Для зернобобових окремо для кожної культури розроблено склад препарату «Фосфонітрагін», для зернових колосових – «Фосфоагробактерин». Препарати є композитами і містять декілька штамів: азотофіксувальні бактерії, які вступають із рослиною у симбіотичні або асоціативні відносини і здійснюють фіксацію атмосферного азоту, і один, чи декілька штамів фосформобілізувальних бактерій, здатних переводити у доступний рослинам стан мінеральні та органічні фосфати.

Очікуваний результат

Застосування препарату «Фосфонітрагін» дасть змогу замінити дію мінеральних азотних (20–100 кг/га) і фосфорних (30–45 кг/га діючої речовини) добрив, знизити рівень ураженості рослин бактеріозами у 2–2,5 раза, грибовими хворобами – в 1,5–2, вірусними хворобами – в 1–5 рази, підвищити врожайність культур на 0,3–0,9 т/га. Передпосівне оброблення препаратом

Фосфонітрагін зараженого насіннєвого матеріалу дасть можливість відмовитися від використання хімічних протруйників та виробляти органічну продукцію.

Публікації, охоронні документи

Малиновська І.М., Гутовська Г.Ф. Вплив комплексної обробки *Bradyrhizobium japonicum* та фосформобілізівними мікроорганізмами на формування елементів симбіотичного апарату сої. *Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету*. 2009. Вип. 72. С. 164–169.
Малиновська І.М., Черниш О.О. Особливості застосування композицій мікроорганізмів у технології вирощування пшениці ярої. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2015. № 3. С. 24–31.
Патент № 82464. Спосіб культивування продуценту позаклітинного полісахариду *Bacillus mucilaginosus*. Опубл. 12.08.2003. Бюл. № 15.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Малиновська І.М., д. с.-г. н.,
Черниш О.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ЕКОЛОГО-АГРОХІМІЧНОЇ ОЦІНКИ КОМПОНЕНТІВ АГРОЛАНДШАФТУ

Коротка характеристика

Передбачає комплекс робіт із відбирання, підготовки до аналізу, аналізування, оцінки результатів дослідження проб ґрунту, природних вод, продукції рослинництва, добрив та меліорантів. Дає змогу виявляти якісні характеристики компонентів агроландшафту, осередки екотоксикологічних негараздів у агроландшафті та шляхи їх знешкодження.

Очікуваний результат

Підвищення економічної ефективності та екологічної доцільності використання земель сільськогосподарського призначення.

Публікації, охоронні документи

Корсун С.Г., Камінський В.Ф., Гамалей В.І. Екотоксикологічне обстеження сільських сельбищних територій: методичні рекомендації. Київ: ВД «ЕКМО», 2010. 44 с.
Камінський В.Ф., Корсун С.Г., Козерецька І.А. та ін. Рекомендації з удосконалення системи агроекологічного моніторингу. Київ: ВП «Едельвейс», 2014. 32 с.
Камінський В.Ф., Корсун С.Г., Давидюк Г.В., Блажевич Л.Ю. Відбирання і готування рослинного матеріалу до агрохімічного аналізу: методичні рекомендації. Київ: ВП «Едельвейс», 2014. 31 с.

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

Екологічна безпека агроландшафту.
Аграрне виробництво, наукова і освітня

діяльність. Агроландшафти, агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Шкарівська Л.І., к. с.-г. н.,
Давидюк Г.В., к. с.-г. н.,
Клименко І.І., к. с.-г. н.,
Довбаш Н.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

МЕТОДОЛОГІЯ ЕКОТОКСИКОЛОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ СІЛЬСЬКИХ СЕЛЬБИЩНИХ ТЕРИТОРІЙ

Коротка характеристика

Методологія передбачає на основі результатів дослідження стану ґрунтів, джерел природних вод, рослинницької продукції, визначення причини їхнього забруднення та ступеня можливої загрози життю і здоров'ю населення надання конкретних рекомендацій щодо поліпшення екологічної ситуації у межах сільських сельбищних територій.

Очікуваний результат

Підвищення економічної ефективності та екологічної доцільності використання землекористувань сільських сельбищних територій. Відновлення екологічної стабільності в агроландшафтах.

Публікації, охоронні документи

Корсун С.Г., Камінський В.Ф., Гамалей В.І.
Екотоксикологічне обстеження сільських сельбищних територій: методичні рекомендації. Київ: ВД «ЕКМО», 2010. 44 с.

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

Екотоксикологічна безпека сільських сельбищних територій. Управління екотоксикологічним станом сільських територій, наукова та освітня діяльність. Сельбищні території та селянські господарства у межах цих територій.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Гамалей В.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У МЕЖАХ СІЛЬСЬКИХ СЕЛЬБИЩНИХ ТЕРИТОРІЙ

Коротка характеристика

Технологія передбачає впровадження сівозміни, прийомів обробітку ґрунту, удобрення, захисту рослин від хвороб і шкідників, узгоджених із принципами органічного виробництва продукції рослинництва у межах територій сільських населених пунктів.

Очікуваний результат

Отримання екологічно безпечної органічної продукції рослинництва та поліпшення екотоксикологічної ситуації у межах сільських сельбищних територій.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні; за ред. Я.М. Гадзала, В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. 592 с.
Камінський В.Ф., Корсун С.Г., Шкарівська Л.І. та ін. Відновлення і підтримання екологічної стабільності сільських сельбищних територій за виробництва органічної продукції рослинництва: методичні рекомендації. Київ: «БТУ-ЦЕНТР», 2015. 80 с.
Корсун С.Г., Давидюк Г.В., Шкарівська Л.І. Спосіб обробітку ґрунту за виробництва органічної продукції у межах сільських сельбищних територій. *Аграрна наука – виробництво*. 2019. № 2. С. 8–9.

Камінський В.Ф., Корсун С.Г., Шкарівська Л.І. та ін. Виробництво органічної продукції рослинництва в межах сільських сельбищних територій: методичні рекомендації. Вінниця, 2018. 168 с.

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

Органічне виробництво продукції рослинництва.
Аграрне виробництво, наукова і освітня діяльність.
Парцелярні господарства сільських сельбищних територій.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Шкарівська Л.І., к. с.-г. н.,
Палапа Н.В., д. с.-г. н.,
Вдовиченко А.В., к. с.-г. н.,
Давидюк Г.В., к. с.-г. н.,
Пилипенко Л.А., д. б. н.,
Слепцов Ю.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО БЛАГОУСТРОЮ ТЕРИТОРІЙ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Коротка характеристика

Передбачено нормативно-правову регламентацію планування та забудови сільських населених пунктів, а також основні засади санітарного благоустрою сільських садиб, що включає:

- вимоги до розміщення і проектування сільських населених пунктів;
- вимоги до планувальної організації та функціонального зонування сільських територій;
- вимоги до організації та обладнання сільської сельбищної території;
- планування території сільської садиби;
- санітарне облаштування водопостачання сільської садиби;
- життєво безпечне утримання сільської садиби.

Очікуваний результат

Підвищення екологічної безпеки в агроландшафтах.

Публікації, охоронні документи

Корсун С.Г., Камінський В.Ф., Гамалей В.І.

Рекомендації щодо благоустрою територій сільських населених пунктів. Київ: ВД «ЕКМО», 2008. 60 с.

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

Екологічне і санітарно-гігієнічне нормування життєдіяльності у сільських населених пунктах.

Управління екотоксикологічним станом сільських територій.

Сільські сельбищні території, їхній благоустрій.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Гамалей В.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

*Природний фон свинцю і кадмію
у сірому лісовому ґрунті*

*Вміст свинцю 1000 і кадмію 20 мг/кг
сірого лісового ґрунту*

СПОСІБ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ, ЗАБРУДНЕНИХ СВИНЦЕМ І КАДМІЕМ

Коротка характеристика

Спосіб передбачає вирощування кукурудзи на зерно на територіях з умістом свинцю до 1000 і кадмію до 20 мг/кг ґрунту. Кукурудзу на забрудненій ділянці вирощують беззмінно впродовж періоду, необхідного для очищення ґрунту від важких металів. Отримане зерно кукурудзи може бути використане у кормовиробництві та для технічних цілей (одержання біопалива, виробництво крохмалю, синтез камеді).

Очікуваний результат

Ефективне використання сільськогосподарських угідь, забруднених свинцем і кадмієм без вилучення з обробітку. Урожайність кукурудзи на опідзолених ґрунтах за високої забезпеченості нутрієнтами 6–7 т/га.

Публікації, охоронні документи

Патент № 95346. Спосіб використання

сільськогосподарських земель, забруднених свинцем і кадмієм. Опубл. 25.12.2014. Бюл. № 24.

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

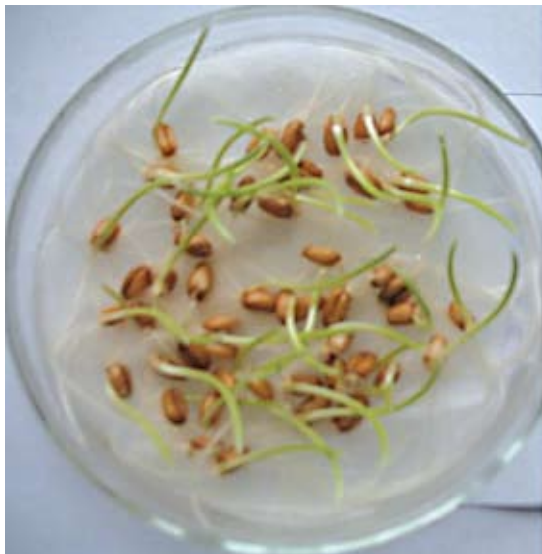
Екологічна безпека агроландшафту. Аграрне виробництво, наукова і освітня діяльність. Сільськогосподарські угіддя, забруднені свинцем і кадмієм.

Авторський колектив

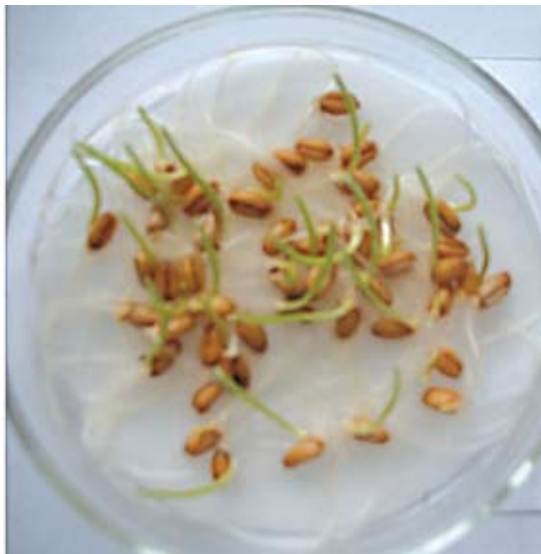
Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Давидюк Г.В., к. с.-г. н.,
Клименко І.І., к. с.-г. н.,
Довбаш Н.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

Контроль – вода

Водна витяжка з ґрунту після застосування системного гербіциду Рейсер (2 л/га)

СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ ҐРУНТУ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ОКРЕМИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Коротка характеристика

Спосіб передбачає проведення передпосівного біотестування ґрунту, що дає змогу передбачити можливі втрати врожаю культури у конкретних ґрунтових умовах і оцінити доцільність висіву обраної культури на досліджуваній території.

Очікуваний результат

Підвищення ефективності використання сільськогосподарських угідь.

Публікації, охоронні документи

Патент № 70109. Опубл. 25.05.2012.
Бюл. № 10

Напрямок, сфера і об'єкт застосування

Підвищення ефективності виробництва продукції рослинництва. Аграрне

виробництво, наукова та освітня діяльність.
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Корсун С.Г., д. с.-г. н.,
Давидюк Г.В., к. с.-г. н.,
Літвінов Д.В., д. с.-г. н.,
Панасюк М.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РОЗДІЛ II

РОСЛИННИЦТВО та КОРМОВИРОБНИЦТВО

Рослинництво є провідною галуззю аграрного сектору економіки України, формує її продовольчу безпеку та експортний потенціал, а кормовиробництво завдяки збільшенню обсягів високоякісних кормів сприяє підвищенню ефективності галузі тваринництва. Перед цими галузями стоїть стратегічне завдання – забезпечення населення держави екологічно безпечною, високоякісною та дешевою харчовою продукцією рослинного і тваринного походження.

У ННЦ «Інститут землеробства НААН» на основі комплексних досліджень розроблено високоефективні адаптивні технології вирощування сільськогосподарських культур – зернових (озимі та ярі пшениця, тритикале, жито, ячмінь, овес, кукурудза), зернобобових (горох, соя, люпин, квасоля), круп'яних (гречка, просо), олійних (озимий і ярий ріпак, соняшник, гірчиця сарептська, біла та чорна, льон олійний), сорго, льону-довгунцю, що забезпечують реалізацію генетичного потенціалу сортів і гібридів не менш як на 70–75%, зниження хімічного навантаження на довкілля – не менш як на 35–40%, виробництво достатньої кількості якісної продукції рослинництва відповідного призначення: продовольчого, хлібопекарського, пивоварного, зернофуражного, для переробки на біоетанол та ін. Надійний захист посівів від

негативного впливу шкідливих організмів у технологіях забезпечується високоефективними системами їх контролювання на основі агротехнічних, біологічних та хімічних методів. Технології вирощування сільськогосподарських культур розроблено для господарств різного типу – великотоварних індустриальних, фермерських, парцелярних господарств населених пунктів, різних рівнів ресурсного забезпечення.

У ННЦ «Інститут землеробства НААН» у рамках реалізації «Концепції розвитку кормовиробництва в Україні на період до 2025 року» з метою збільшення обсягів виробництва високоякісних трав'яних кормів і розв'язання проблеми кормової бази для тваринництва, опрацьовано та рекомендовано ефективні технологічні заходи створення, догляду, удобрення, раціонального використання різних типів кормових агрофітоценозів у системах польового та лучного кормовиробництва. Ці технології можуть бути використані як для стійлового, так і пасовищного утримання худоби та забезпечити високу економічну ефективність і енергетичну доцільність, істотно знизити рівень собівартості виробництва тваринницької продукції, а також сприяти збереженню біорізноманіття, відновленню і стабілізації екологічної рівноваги в агроландшафтах та загалом покращити екологічний стан довкілля.

НОВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Коротка характеристика

Технологія включає в себе використання вітчизняних сортів інтенсивного типу; сівбу в оптимальні строки протруєним насінням високих посівних кондицій; розміщення після кращих попередників; оптимізацію системи удобрення на основі результатів ґрунтової та рослинної діагностики; застосування традиційних і нових видів добрив в основне внесення та у підживлення в критичні періоди росту і розвитку рослин; застосування побічної продукції попередників, штамів асоціативних азотофіксуювальних мікроорганізмів, стимуляторів росту та сучасних інтегрованих систем захисту посівів на основі встановлення економічних порогів шкодочинності.

Очікуваний результат

Урожайність сучасних сортів пшениці озимої на рівні 10–11 т/га зерна 1–2 класу якості згідно з ДСТУ 3768:2010.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Сайко В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Юла В.М., к. с.-г. н.,
Олійник К.М., к. с.-г. н.,
Блажевич Л.Ю., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання вітчизняних сортів інтенсивного та напівінтенсивного типів; сівбу в оптимальні строки протрусним насінням високих посівних кондицій; розміщення після оптимальних попередників, раціональне застосування добрив за результатами ґрунтової та рослинної діагностики, внесення оптимальних норм в основне внесення й у підживлення в критичні періоди росту і розвитку рослин; використання побічної продукції попередників, застосування сучасних інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників та вилягання.

Очікуваний результат

Урожайність пшениці озимої на рівні 6–8 т/га, 2–3-го класу якості зерна згідно із ДСТУ 3768:2010, економія матеріальних ресурсів на 10–15% порівняно з інтенсивною технологією.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Сайко В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Юла В.М., к. с.-г. н.,
Олійник К.М., к. с.-г. н.,
Блажевич Л.Ю., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО

Коротка характеристика

Технологія передбачає підвищення продуктивності тритикале озимого на 25–30% завдяки використанню високопродуктивних вітчизняних сортів; сівбу в оптимальні строки на відповідну глибину рекомендованими нормами висіву протрусним насінням високих посівних кондицій; оптимізацію умов живлення як макро-, так і мікроелементами на основі результатів ґрунтової та рослинної діагностики, загортання побічної продукції попередників, застосування біологічних препаратів, стимуляторів росту та антистресантів, сучасних інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників і вилягання.

Очікуваний результат

Урожайність 10–11 т/га, якість зерна 1–2-го класу згідно із ДСТУ 4762:2007.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Сгупова Т.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО

Коротка характеристика

Передбачає розміщення культури після оптимальних та допустимих попередників; вирощування вітчизняних сортів інтенсивного типу стійких до вилягання; сівбу в оптимальні строки протруєним насінням високих посівних кондицій; застосування оптимізованих систем удобрення, розрахованих на заплановану врожайність з урахуванням ґрунтової та рослинної діагностики в основне внесення й у підживлення в критичні фази росту і розвитку рослин; застосування побічної продукції попередників та сучасних інтегрованих систем захисту посівів. Застосування цієї технології забезпечить економію матеріальних та енергетичних ресурсів на 15–20%.

Очікуваний результат

Урожайність 7–8 т/га. Якість зерна 2–3-го класу згідно із ДСТУ 4762:2007.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Єгупова Т.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО НА ЗЕЛЕНИЙ КОРМ І ЗЕРНОФУРАЖ

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання високопродуктивних вітчизняних сортів кормового та зернового напрямів; сівбу в оптимальні строки рекомендованими нормами висіву протрусеним насінням високих посівних кондицій; оптимізацію умов живлення на основі результатів ґрунтової та рослинної діагностики; зароблення побічної продукції попередників і сидеральних культур; сучасні системи захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників та вилягання рослин з урахуванням економічних порогів їхньої шкодочинності.

Технологія придатна до застосування на бідних, підтоплених, із підвищеною кислотністю і вмістом солей, а також на схилових та еродованих ґрунтах.

Очікуваний результат

Збір з 1 га: зерна – 8,5–9,5 т; кормових одиниць – 10,2–10,7 т; перетравного протеїну – 0,98–1,03 т; обмінної енергії – 110–118 ГДж; зеленої маси – 50–90 т.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Єгунова Т.В., Романюк П.В. Кормова цінність зерна тритикале залежно від удобрення та захисту посівів. *Зб. наук. праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2014. Вип. 3. С. 25–32.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Єгунова Т.В., к. с.-г. н.

Зробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО, ПРИДАТНОГО ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОЕТАНОЛУ

Коротка характеристика

Технологія забезпечує підвищення продуктивності вітчизняних сортів на 10–12% та збільшення виходу етанолу з зерна на 15–17%. Подібний результат досягається завдяки відбору вітчизняних сортів з високим умістом крохмалю у зерні, оптимізацією умов живлення та інтегрованого захисту рослин. Технологія придатна до застосування на забруднених радіонуклідами та еродованих ґрунтах.

Очікуваний результат

Вихід етанолу з 1 т зерна 407–420 л; вихід етанолу з 1 га – 2255–2300 л.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних

систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Єгупова Т.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЖИТА ОЗИМОГО

Коротка характеристика

Передбачає економію матеріальних та енергетичних ресурсів на 10–15% завдяки розміщенню посівів жита озимого після кращих попередників; використання вітчизняних, високоадаптивних, стійких до вилягання диплоїдних сортів; сівбу в оптимальні строки на відповідну глибину і густоту протрусним насінням високих посівних кондицій; застосування оптимізованої системи удобрення на основі результатів ґрунтової і рослинної діагностики з урахуванням стану та розвитку ценозу культури на фоні побічної продукції попередників та інтегрованої системи захисту посівів від шкідників, хвороб та вилягання.

Очікуваний результат

Урожайність 5,5–6,0 т/га; натура зерна понад 700 г/л; число падання понад 200 с.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Ступова Т.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЯРОЇ

Коротка характеристика

Передбачає використання сучасних високопродуктивних сортів інтенсивного типу, адаптованих до конкретних умов вирощування; розміщення після найкращих попередників (сої, кукурудзи, ріпаку, гречки, багаторічних трав); внесення мінеральних добрив на запланований урожай з обов'язковими підживленнями азотними добривами впродовж вегетації у комплексі з мікродобривами та стимуляторами росту; використання нетоварної продукції рослинництва, сидератів; застосування сучасних інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників та вилягання на основі встановлення економічних порогів шкодочинності.

Очікуваний результат

Підвищення окупності матеріальних і енергетичних ресурсів на 10–12%, урожайність – 5,5–6,5 т/га (до 8 т/га – у найсприятливіші за погодними умовами роки), якість зерна не нижче 2-го класу згідно з ДСТУ 3768:2019.

Публікації, охоронні документи
Технології вирощування

сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. *Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України*; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Дрозд М.О., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Щербакова Ю.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЯРОЇ

Коротка характеристика

Передбачає використання сучасних високопродуктивних сортів універсального типу, адаптованих до конкретних умов вирощування; застосування мікродобрив у позакореневе підживлення; використання асоціативних бактеріальних препаратів, біостимуляторів росту, зокрема і для обробки насіннєвого матеріалу; широке використання нетоварної продукції рослинництва; застосування сучасних інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників на основі встановлення економічних порогів шкодочинності.

Очікуваний результат

Економія матеріальних і енергетичних ресурсів на 15–20%, урожайність пшениці ярої – 4,7–5,5 т/га, зерна 2–3-го класу якості відповідно до вимог ДСТУ 3768:2019.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи

ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Дрозд М.О., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Щербакова Ю.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОЇ

Коротка характеристика

Передбачає використання сучасних високопродуктивних сортів, адаптованих до конкретних умов вирощування; розміщення після найкращих попередників (сої, кукурудзи, ріпаку, гречки, багаторічних трав); внесення мінеральних добрив на запланований урожай з обов'язковими підживленнями азотними добривами впродовж вегетації у комплексі з мікродобривами та стимуляторами росту; широке використання нетоварної продукції рослинництва; застосування інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників та вилягання на основі встановлення економічних порогів шкодочинності.

Очікуваний результат

Підвищення окупності матеріальних і енергетичних ресурсів на 10–12%, урожайність – 5–6 т/га, (до 7 т/га – у найсприятливіші за погодними умовами роки), якість зерна не нижче 2-го класу відповідно до вимог ДСТУ 3768:2019.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування

сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. *Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України*; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Дрозд М.О., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Щербакова Ю.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на ресурсоощадності та раціональному використанні вкладених матеріальних та енергетичних ресурсів, їх високій окупності, максимальній реалізації генетичного потенціалу сучасних сортів, адаптації до конкретних умов вирощування, широкого використання нетоварної продукції рослинництва, застосуванні сучасних інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників та вилягання.

Очікуваний результат

Економія матеріальних та енергетичних ресурсів на 10–15%, урожайність ячменю ярого 4,6–5,3 т/га.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С.190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко

М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Камінська В.В., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Дудка О.Ф.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО НА ПИВОВАРНІ ЦІЛІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання новітніх вітчизняних сортів ячменю ярого, придатних на пивоварні цілі. Ґрунтується на розміщенні посівів на родючих ґрунтах після кращих попередників з дотриманням усіх агротехнічних норм вирощування, особливо щодо системи живлення і використання азотних добрив за результатами ґрунтової та рослинної діагностики, застосуванні системи захисту посівів від бур'янів, хвороб, шкідників і вилягання.

Очікуваний результат

Високоякісне зерно, яке відповідає критеріям придатності для виготовлення вітчизняних сортів пива. Урожайність ячменю ярого 4,5–5,5 т/га.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в

агророландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективного використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Камінська В.В., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Дудка О.Ф.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ВІВСА

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання нових високоврожайних пластичних сортів, ґрунтується на раціональному використанні засобів хімізації та оптимізації системи живлення завдяки використанню побічної продукції, сидератів, регуляторів росту та мікробіологічних препаратів.

Очікуваний результат

Забезпечує урожайність 3–5 т/га високоякісного зерна, зниження хімічного навантаження на екосистему, збереження родючості ґрунтів.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективного використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Камінська В.В., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Дудка О.Ф.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ВІВСА В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування нових сортів вівса вітчизняної селекції на фоні загортання зеленої маси бобової культури; оптимізацію умов живлення на основі дворазового застосування у підживлення органічно-мінерального добрива Рокогумін; контролювання забур'янення посівів у разі підвищення норм висіву насіння (до 6 млн шт. схожих насінин на 1 га).

Очікуваний результат

Технологія забезпечує збереження природної родючості ґрунтів, виготовлення екологічно безпечних високоякісних продуктів, придатних для дієтичного і дитячого харчування. Урожайність вівса 4,8–5,8 т/га; збільшення прибутку порівняно з інтенсивною технологією на 20–30%.

Публікації, охоронні документи

Особливості виробництва органічної продукції рослинництва. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні:

монографія; за ред. д-ра с.-г. наук, проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. С. 127–358.

Патент № 124945. Спосіб вирощування вівса за органічної системи землеробства; опубл. 25.04.2018. Бюл. № 8.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Камінська В.В., к. с.-г. н.,
Мушик Б.В., к. с.-г. н.,
Дудка О.Ф.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТРИТИКАЛЕ ЯРОГО

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на ресурсозаощадженні (25–30%) та високій окупності вкладених матеріальних і енергетичних ресурсів, максимально можливій реалізації потенціалу сучасних вітчизняних високостійких до шкідників і хвороб сортів, раціонального застосування добрив за результатами ґрунтової та рослинної діагностики, широкого використання нетоварної продукції рослинництва, застосуванні інтегрованих систем захисту посівів від бур'янів, хвороб і шкідників.

Очікуваний результат

Урожайність 4,5 –5,5 т/га. Якість зерна 2–3-го класу згідно з ДСТУ 4762:2007.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в

агрolandшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Романюк П.В., к. с.-г. н.,
Ступова Т.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання нових ранньостиглих гібридів вітчизняної селекції; оптимізацію умов живлення на основі раціонального використання традиційних та запровадження нових видів добрив (зокрема органо-мінеральних) на фоні побічної продукції попередників; ефективні прийоми контролювання забур'яненості посівів на основі хімічних заходів; інтегрований захист від шкідників і хвороб; постійний агробіологічний моніторинг за ростом і розвитком рослин.

Очікуваний результат

Урожайність 10,5–11,5 т/га (у найсприятливіші за погодними умовами роки – до 12,5 т/га) високоякісного зерна, придатного для використання на продовольчі, кормові та технічні цілі. Технологія забезпечує підвищення врожайності на 12–15%, високоефективне використання ресурсів, зменшення рівня витрат на 18–20%.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних

систем землеробства. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–221.

Камінський В.Ф., Сайко В.Ф., Душко М.В. та ін. Наукові основи ефективності використання виробничих ресурсів у різних моделях технологій вирощування зернових культур: монографія. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 580 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Асанішвілі Н.М., к. с.-г. н.,
Шляхтурова С.П.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання нових ранньостиглих гібридів вітчизняної селекції з підвищеною стійкістю до хвороб і шкідників; вирощування культури на фоні загортання в ґрунт зеленої маси бобової культури та оптимізацію умов живлення у разі застосування у позакореневе підживлення орґано-мінерального добрива орґанічного походження; агротехнічний метод контролювання забур'яненості посівів.

Очікуваний результат

Технологія забезпечує отримання 5,7–6,5 т/га високоякісного орґанічного зерна, придатного для використання на продовольчі та кормові цілі, збереження природної родючості ґрунтів, збільшення прибутку на 18–23% порівняно з технологією інтенсивного землеробства.

Публікації, охоронні документи

Особливості виробництва орґанічної продукції рослинництва. Наукові основи виробництва орґанічної продукції в Україні: монографія; за ред. д-ра с.-г. наук, проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. С. 127–358.

Напря́м, сфе́ра, об'є́кт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Юла В.М., к. с.-г. н.,
Асанішвілі Н.М., к. с.-г. н.,
Шляхтурова С.П.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ

Коротка характеристика

Технологія спрямована на створення оптимальних умов для росту й розвитку рослин на кожному етапі органогенезу та передбачає використання сортів безлисточкового морфотипу, внесення мінеральних добрив як в основне, так і в підживлення, обробляння насіння штамами азотофіксуювальних та фосформобілізувальних бактерій, позакореневе підживлення та інтегрований захист посівів.

Очікуваний результат

Забезпечує урожайність гороху за оптимальних умов 5,0–5,5 т/га та є добрим попередником під озимі культури. Збереження родючості ґрунтів.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Дворецька С.П., Любчик О.Г. Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 221.

Дворецька С.П., Рябокін Т.М., Єфіменко Г.М. Продуктивність сортів гороху залежно від рівня інтенсифікації технології вирощування. *Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області*. 2014. Вип. 16. С. 212–217.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН, Дворецька С.П., к. с.-г. н., Рябокін Т.М., к. с.-г. н., Каражбей Т.В., Єфіменко Г.М.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН», тел. (044) 526-23-27, e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ

Коротка характеристика

Технологія спрямована на збереження ресурсів та енергії, здешевлення на цій підставі собівартості продукції. Передбачає основний обробіток ґрунту (безполицевий), розпушення ґрунту на глибину 20–22 см, що дає змогу провести пряму сівбу гороху без боронування і передпосівної культивачії, використання сортів безлисточкового типу, звичайний рядковий спосіб сівби в оптимальні строки, норму висіву насіння 1,3–1,5 млн/га схожих насінин, передпосівне інокулювання насіння, внесення мінеральних добрив у дозі $N_{15} P_{30} K_{60}$, $P_{45-60} K_{60-90}$, використання дії та післядії побічної продукції (солома зернових культур), інтегрований захист посівів.

Очікуваний результат Забезпечує урожайність гороху 3,0–3,5 т/га.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф., Дворецька С.П., Тилиця Т.В., Єфіменко Г.М. Технології

виросування гороху в Північному Лісостепу. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. Київ: Екмо, 2009. Вип. 1–2.

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН, Дворецька С.П., к. с.-г. н., Каражбей Т.В., Єфіменко Г.М.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН», тел. (044) 526-23-27, e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Коротка характеристика

Технологія спрямована на оптимізацію умов вирощування сортів гороху з метою реалізації їхнього потенціалу на основі комплексного поєднання основних її складових, придатних для використання в системі органічного землеробства. Передбачає звичайний рядковий спосіб сівби в оптимальні строки, норму висіву насіння 1,5–1,6 млн шт./га, передпосівне інокулювання насіння штамми азотфіксуючих і фосфоровмілюючих бактерій на фоні приорювання соломи гречки або жита на сидерат із використанням гумату калію, внесеного у ґрунт перед сівбою та в період вегетації.

Очікуваний результат

Забезпечує урожайність гороху 2,30–2,50 т/га.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні: монографія; за ред. д-ра с.-г. н., проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. н., акад. НААН В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. 592 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Дворецька С.П., к. с.-г. н.,
Каражбей Т.В.,
Єфіменко Г.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ

Коротка характеристика

Технологія спрямована на створення оптимальних умов для росту й розвитку рослин кvasолі звичайної на кожному етапі органогенезу. Передбачає сівбу широкорядним способом з міжряддям 45 см, норму висіву насіння для дрібнонасінних сортів – 400–500 тис. шт./га, крупнонасінних високорослих сортів – 300–350 тис. шт./га, внесення мінеральних добрив як в основне удобрення, так і у підживлення, передпосівне інокулювання насіння, використання мікроелементів і регуляторів росту.

Очікуваний результат

Технологія забезпечує врожайність кvasолі 2,8–3,0 т/га.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку

землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Дворецька С.П., к. с.-г. н.,
Каражбей Т.В.,
Єфіменко І.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РАНЬОСТИГЛИХ СОРТІВ СОЇ В ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування нових ультраранніх та ранньостиглих сортів сої, сівбу в оптимальні строки з нормою висіву відповідно 0,9–1,0 і 0,6–0,75 млн/га схожих насінин, оптимізацію умов живлення через внесення $N_{30-45}P_{60-90}K_{60-90}$ та позакореневого підживлення мікродобривами у фазі бутонізації, передпосівне оброблення насіння азотофіксуючими та фосформобілізуючими бактеріями, інтегрований захист посівів.

Очікуваний результат

Забезпечує урожайність високоякісного насіння 2,8–3,0 т/га, звільнення поля у серпні, є добрим попередником для озимих культур у зоні Лісостепу.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Мосьондз Н.П. Формування продуктивності сої залежно від технологічних заходів вирощування в умовах північної частини Лісостепу / Н.П. Мосьондз // *Землеробство*. – 2014. – Вип. 1–2. – С. 74–77.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Голодна А.В., д. с.-г. н.,
Любич О.Г., к. с.-г. н.,
Мосьондз Н.П., к. с.-г. н.,
Ремез Г.Г.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЛЮПИНУ ВУЗЬКОЛИСТОГО В ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Технологія передбачає сівбу новостворених сортів широкорядним способом (міжряддя 45 см) із нормою висіву 1,2 млн шт./га; внесення розрахункової на заплановану врожайність дози мінеральних добрив та позакореневе підживлення мікродобривами; передпосівне оброблення насіння азотофіксуювальними та фосформобілізуювальними бактеріями.

Очікуваний результат

Забезпечує врожайність 3,0–3,3 т/га високоякісного зерна. Звільняє поле у III декаді липня – I декаді серпня, тому є добрим попередником під озимі культури. Покращує показники родючості ґрунту.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Голодна А.В. Агробіологічні основи інтенсифікації технології вирощування люпину вузьколистого (*Lupinus angustifolius* L.) в Лісостепу України: дис. д-ра с.-г. наук: 06.01.09. Чабани, 2017. 452 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Голодна А.В., д. с.-г. н.,
Столяр О.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

БЕЗГЕРБИЦІДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЛЮПИНУ ВУЗЬКОЛИСТОГО ЗІ ЗЛАКОВИМ КОМПОНЕНТОМ

Коротка характеристика

Технологія передбачає сівбу люпину вузьколистого з нормою висіву 1,2, злакового компонента 2,5–3,5 млн шт./га звичайним рядковим способом з міжряддям 15 см; удобрення в дозі $N_{30}P_{45}K_{45}$ к/га д. р. та позакореневе підживлення мікродобривами на II та IV етапах органогенезу; передпосівне оброблення насіння азотофіксуючими бактеріями. Ущільнення люпину злаковою культурою сприяє фітоценотичному пригніченню бур'янів.

Очікуваний результат

Сумарна врожайність гетерогенного агроценозу 4,1 – 4,5 т/га високоякісного зерна. У технологіях без застосування добрив та пестицидів отримаємо зерно злаку, придатного для виготовлення екологічно безпечних продуктів дитячого та дієтичного харчування.

Публікації, охоронні документи

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

*Голодна А.В. Агробіологічні основи інтенсифікації технології вирощування люпину вузьколистого (*Lupinus angustifolius* L.) в Лісостепу України*: дис. д-ра с.-г. наук: 06.01.09. Чабани, 2017. 452 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Голодна А.В., д. с.-г. н.,
Столяр О.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

БЕЗГЕРБИЦІДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування нових сортів гречки вітчизняної селекції; сівбу в оптимальні строки насінням, обробленим препаратами, що містять асоціативні штами, азотофіксуючих та фосформобілізувальних мікроорганізмів широкорядним способом із шириною міжрядь 45 см; оптимізацію умов живлення на основі внесення $N_{15}P_{25}K_{25}$ в основне удобрення та підживлення рослин N_{15} на IX етапі органогенезу; а також позакореневе підживлення рослин мікроелементами у фазі гілкування; контролювання забур'янення посівів завдяки передпосівному обробітку ґрунту та триразовому розпушуванню міжрядь у фазі двох справжніх листків, на початку бутонізації та на початку цвітіння.

Очікуваний результат

Урожайність зерна гречки 2,3–2,6 т/га за відсутності пестицидного навантаження і придатного для дитячого та дієтичного харчування, є добрим попередником для озимини.

Публікації, охоронні документи

Технології вирощування

сільськогосподарських культур за різних систем землеробства. *Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України*; за ред. д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 190–293. Грищенко Р.Є., Глієва О.В., Мазуренко Т.В. Ефективність застосування підживлень в технології вирощування гречки. *Вісник Центру наукового забезпечення АПВ Харківської області*. 2016. Вип. 21. С. 37–41.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН, Любич О.Г., к. с.-г. н., Грищенко Р.Є., к. с.-г. н., Глієва О.В.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН», тел. (044) 526-23-27, e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування гречки районуваних сортів на фоні загортання сидерата, соломи; сівбу в оптимальні строки із шириною міжрядь 45 см насінням, обробленим препаратами, що містять асоціативні штами азотофіксувальних та фосформобілізувальних мікроорганізмів і препаратом гумат-гель; оптимізацію умов живлення на основі дворазового підживлення рослин препаратом гумат-гель у дозі 1 л/га; контролювання забур'янення посівів завдяки передпосівному обробітку ґрунту та триразовому розпушуванню міжрядь у фазі двох справжніх листків, початку бутонізації та на початку цвітіння.

Очікуваний результат

Технологія забезпечує збереження природної родючості ґрунтів, отримання екологічно безпечної продукції, ресурсозаощадження. Урожайність гречки в сприятливі за погодними умовами роки 1,5–2,0 т/га зерна, крупа, з якого придатна для дієтичного та дитячого харчування.

Публікації, охоронні документи

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Особливості виробництва органічної продукції рослинництва. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні: монографія; за ред. д-ра с.-г. наук, проф., акад. НААН Я.М. Гадзала, д-ра с.-г. наук, проф., чл.-кор. НААН В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. С. 127–358.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН, Грищенко Р.Є., к. с.-г. н., Любич О.Г., к. с.-г. н., Глієва О.В.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН», тел. (044) 526-23-27, e-mail: iznaan@ukr.net

ІНТЕНСИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСА

Коротка характеристика

Технологія передбачає контролювання забур'янення посівів завдяки системі обробітку ґрунту навесні та унесення в ґрунт гербіциду Примекстра Голд (3,0–3,5 л/га) (обов'язковою є обробка насіння антидотом Концеп III), сівбу в оптимальні строки звичайним рядковим способом з шириною міжряддя 15 см, насінням, обробленим препаратами, що містять асоціативні штами азотофіксуювальних та фосформобілізуювальних мікроорганізмів; оптимізацію умов живлення на основі внесення в основне удобрення $P_{45}K_{60}$ та N_{60} навесні під першу культивування.

Очікуваний результат

Відмінне контролювання забур'яненості агроценозу впродовж всього періоду вегетації. Урожайність проса за сприятливих умов вирощування 4,5–5,0 т/га.

Публікації, охоронні документи

Шляхи підвищення ефективності використання землі в сучасних умовах:

монографія; за ред. д-ра с.-г. наук В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. д-ра с.-г. наук В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. С. 241–252.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Любич О.Г., к. с.-г. н.,
Грищенко Р.Є., к. с.-г. н.,
Глієва О.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел.(044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

БЕЗГЕРБИЦІДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСА

Коротка характеристика

Технологію спрямовано на боротьбу з бур'янами у посівах проса агротехнічними методами та передбачає закриття вологи, проміжну культивуацію, передпосівну культивуацію, стрічковим способом за схемою 45×15 см із нормою висіву 3,5 млн схожих насінин на 1 га. Система живлення включає внесення $P_{60}K_{60}$ в основне удобрення та підживлення на IV і VII етапах органогенезу аміачною селітрою у дозі 30 кг/га д.р. У міру появи бур'янів проводять міжрядні обробітки у фазі кушіння, стеблуння.

Очікуваний результат

Відсутність пестицидного навантаження в агроценозі. Урожайність проса 4–5 т/га зерна, придатного для дитячого та дієтичного харчування.

Публікації, охоронні документи

Грищенко Р.Є., Любич О.Г., Глієва О.В.
Формування елементів структури врожаю проса залежно від системи удобрення.

Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН». 2016. Вип. 2. С. 59–68.
Драган Н.И., Грищенко Р.Е., Любич А.Г.
Засоренность посевов крупяных культур и эффективные методы борьбы с сорняками.
Научные приоритеты развития отрасли растениеводства: результаты и перспективы: междунар. науч.-практ. конф. Института земледелия НААН. Жодино, 2011. С. 46–49.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Любич О.Г., к. с.-г. н.,
Грищенко Р.Є., к. с.-г. н.,
Драган М.І., к. с.-г. н.,
Глієва О.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСА В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування нових сортів проса вітчизняної селекції на фоні загортання сидерата та соломи; сівбу в оптимальні строки із шириною міжрядь 45 см насінням, обробленим препаратами, що містять асоціативні штами азотофіксуючих і фосформобілізуючих мікроорганізмів та препаратом гумат-гель; оптимізацію умов живлення на основі дворазового підживлення рослин препаратом гумат-гель у дозі 1 л/га; контролювання закур'янення посівів завдяки передпосівному обробітку ґрунту та триразовому розпушуванню міжрядь у фазі кушіння проса, стеблуння та на початку викидання волоті.

Очікуваний результат

Технологія забезпечує збереження природної родючості ґрунтів, отримання екологічно безпечної продукції, ресурсозаощадження. Урожайність проса 2,5–2,8 т/га зерна, крупа якого придатна для дієтичного та дитячого харчування.

Публікації, охоронні документи

Шляхи підвищення ефективності

використання землі в сучасних умовах: монографія; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Грищенко Р.Є., Любич О.Г., Глієва О.В.

Інноваційні агротехнології вирощування круп'яних культур в органічному землеробстві. Поєднання науки, освіти, практичного виробництва справедливого продажу якісної органічної продукції. *Збірник наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф. ННЦ «ІЗ НААН»*, 2017. С. 73–82.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Любич О.Г., к. с.-г. н.,
Грищенко Р.Є., к. с.-г. н.,
Глієва О.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РІПАКУ ОЗИМОГО

Коротка характеристика

Технологія передбачає використання для сівби районованих (ранньостиглих) сортів і гібридів ріпаку озимого, проведення класичної системи обробітку ґрунту (оранка на 22–25 см), збалансовану систему удобрення: внесення $N_{120}P_{105}K_{120}$, внесення регуляторів росту з фунгіцидною дією, які запобігають переростанню рослин восени та дають змогу захистити рослини від ураження хворобами впродовж усього періоду вегетації ріпаку озимого.

Очікуваний результат

Забезпечує врожайність насіння ріпаку озимого 3,30 т/га з умістом олії 44,76% залежно від елемента технології.

Публікації, охоронні документи

Вишнівський П.С., Губенко Л.В. Формування продуктивності озимого ріпаку залежно від строків сівби та системи удобрення в умовах Північного Лісостепу. *Науково-технічний*

бюлетень Інституту олійних культур НААН. Запоріжжя, 2010. Вип. 15. С. 82–87.

Вишнівський П.С., Губенко Л.В., Ветрова Н.О. Вплив погодних умов на формування продуктивності ріпаку в Київській області. *Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків: збірник наукових праць*. 2013. Вип. 17 (т. I). С. 54–58.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Вишківський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Губенко Л.В., к. с.-г. н.,
Любич О.Я.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РІПАКУ ЯРОГО

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування вітчизняних районованих ранньостиглих сортів і гібридів, внесення $N_{120}P_{90}K_{120}$ в основне удобрення та підживлення мікродобривами у критичні періоди росту й розвитку рослин, сівбу звичайним рядковим способом із міжряддям 15 см в оптимальні строки, інтегровану систему захисту посівів.

Очікуваний результат

Урожайність насіння ріпаку ярого 3,8–4,0 т/га з умістом олії 42–45%. Рано звільняє поле, є добрим попередником під озими зернові культури.

Публікації, охоронні документи

Вишнівський П.С., Губенко Л.В., Задубина Є.В., Коваленко М.А. Продуктивність олійних культур залежно від рівня удобрення за різних систем обробітку ґрунту. *Шляхи підвищення ефективності використання*

землі в сучасних умовах; за ред. д-ра с.-г. н. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2016. 260 с.

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Вишнівський П.С., д. с.-г. н.,
Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Губенко Л.В., к. с.-г. н.,
Любич О.Я.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РЕСУРСООЩАДНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГІРЧИЦІ БІЛОЇ

Коротка характеристика

Технологія передбачає внесення мінеральних добрив у дозі N_{45-60} , P_{60} , K_{90} , сівбу районованих сортів рядковим способом в оптимальні строки, оброблення насіння перед сівбою про-
труйниками та Азогран Нано (азотофіксуючі та фосформобілізуючі штами асоціативних бактерій), підживлення посівів мікродобривами, інтегровану систему захисту посівів.

Очікуваний результат

Урожайність насіння гірчиці білої – 3 т/га із вмістом олії 41%.

Публікації, охоронні документи

Губенко Л.В. Вплив добрив на продуктивність гірчиці білої. *Наукові читання до 100-річчя від дня народження проф. І.В. Яшовського* (м. Київ, 14–15 серпня 2019 р.): матеріали Міжнародної наукової конференції. Вінниця: Твори, 2019. С. 197–199.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Любич О.Г., к. с.-г. н.,
Губенко Л.В., к. с.-г. н.,
Любич О.Я.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ГІРЧИЦІ

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування районованих сортів гірчиці сарептської, білої і чорної, внесення $N_{60}P_{60}K_{90}$ в основне удобрення та оброблення посівів біостимуляторами цвітіння і плодоношення, сівбу звичайним рядковим способом із міжряддям 15 см в оптимальні строки, інтегровану систему захисту посівів.

Очікуваний результат

Забезпечує врожайність гірчиці сарептської 1,80 т/га, гірчиці білої – 2,05, гірчиці чорної – 1,75 т/га залежно від елемента технології.

Публікації, охоронні документи

Вишинівський П.С., Бондарчук А.А., Губенко Л.В. Вплив мінеральних добрив на екологічну адаптивність сортів гірчиці. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. Вип. 1–2. Київ: ВД «Едельвейс», 2012. С. 105–113.

Вишиневский П.С., Литвинов Д.В., Вишиневский В.С., Губенко Л.В. Производство крестоцветных масличных культур в Украине. *Научно-практические аспекты технологий возделывания и переработки масличных культур*: материалы междунар. науч.-практ. конф. (г. Рязань, 15–16 февр. 2013.). Рязань: ФГБОУ ВПО РГТУ, 2013. С. 68–71.

Напря́м, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН, Губенко Л.В., к. с.-г. н., Любич О.Я.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО

Коротка характеристика

Технологія передбачає вирощування районованих для зони сортів льону олійного, ранній строк сівби (за настання фізичної стиглості ґрунту), рівень удобрення, який передбачає внесення мінеральних добрив у дозі $N_{60} P_{90} K_{120}$ в основне удобрення. Підживлення посівів мікродобривами.

Очікуваний результат

Забезпечує врожайність льону олійного 2,68 т/га залежно від елемента технології.

Публікації, охоронні документи

Вишнівський П.С., Губенко Л.В., Любич О.Я. Формування продуктивності сортів льону олійного залежно від рівня удобрення в умовах північної частини Правобережного Лісостепу. *Землеробство*. 2014. Вип. 1–2. С. 78–80.

Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України; за ред. В.Ф. Камінського. Київ: ВП «Едельвейс», 2015. 428 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Губенко Л.В., к. с.-г. н.,
Кразьба О.В.,
Любич О.Я.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ЕКОЛОГІЧНОБЕЗПЕЧНА СИСТЕМА ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВІД ШКІДНИКІВ І ХВОРОБ

Коротка характеристика

Система захисту ґрунтується на комплексному використанні агротехнічних, біологічних та імунологічних заходів, що знижують чисельність шкідливих організмів до безпечного рівня (нижче ЕПШ). За такої системи захисту використання пестицидів зведено до мінімуму.

Очікуваний результат

Використання розробленої екологічно-безпечної системи захисту дає змогу зменшити пестицидне навантаження на агроценози та знизити забруднення навколишнього середовища рештками пестицидів. Запропонована технологія захисту сприяє процесам саморегуляції ентомологічного і фітопатогенного комплексів у посівах пшениці озимої та дає змогу отримати продукцію вільну від решток.

Публікації, охоронні документи

Кириченко А.В., Пармінська Л.М., Гаврилюк Н.М., Кузьменко Л.А. Рекомендації щодо контролю шкідливих організмів у посівах пшениці озимої та ярої у зоні Лісостепу за умов зміни клімату. Київ: ЦП «Компринт», 2018. 23 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Кириченко А.В. – к. с.-г. н.,
Гаврилюк Н.М.,
Кузьменко Л.А.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМА ФІТОСАНІТАРНОГО КОНТРОЛЮ ПОСІВІВ НОВИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ

Коротка характеристика

Система ґрунтується на використанні біологічного (Актофіт, Планриз) та агротехнічного (попередники, сівозміни, стійкі сорти, біологічні засоби тощо) методів захисту, що дало змогу зменшити частку хімічних пестицидів на 75%. Частка агротехнічних і біологічних методів у кращих вітчизняних аналогах технології становить 50% і менше; зарубіжного – 60%.

Очікуваний результат

Завдяки застосуванню фітосанітарного контролю шкідливих організмів зберігається від втрат 15–20% урожаю зерна, покращується якість продукції, зменшуються витрати на хімічне оброблення посівів, зростає рентабельність виробництва.

Публікації, охоронні документи

Винничук Т.С., Парминская Л.М. Видовой состав почвенной фитопатогенной

микофлоры под посевами пшеницы озимой в зоне Лесостепи Украины. *Агроекологічний журнал*. 2015. № 4. С. 120–123.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Вінничук Т.С., к. б. н.,
Пасацька В.С.,
Гаврилук Н. М.,
Кулик В.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В ТЕХНОЛОГІЯХ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ

Коротка характеристика

Система захисту пшениці озимої в органічному виробництві продукції передбачає повну відмову від застосування хімічних засобів захисту та ґрунтується на використанні біологічних (Біокомплекс БТУ, Фітоцид, Натургارد) агротехнічних (попередники, сівозміни, стійкі сорти тощо) методів захисту посівів.

Очікуваний результат

Впровадження цієї системи захисту дасть змогу отримати екологічно безпечну органічну продукцію рослинництва і забезпечити приріст урожаю від 0,5 до 1,0 т/га через зменшення втрат від шкідливих організмів.

Публікації, охоронні документи

Корнійчук М.С., Віннічук Т.С., Пармінська Л.М. Захист польових культур від

шкідників і хвороб за технологій органічного виробництва. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2014. Вип. 1–2. С. 98–110.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування
Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Корнійчук М.С., д. с.-г. н.,
Віннічук Т.С., к. б. н.,
Поліщук С.В., к. с.-г. н.,
Гаврилюк Л.М.,
Кулик В.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ЗАХИСТУ СОЇ ВІД ХВОРОБ БІОЛОГІЧНИМИ ЗАСОБАМИ

Коротка характеристика

Запропонована технологія захисту сої ґрунтується на використанні біологічних препаратів Мікосан–Н і Триходермін у системі органічного землеробства.

Очікуваний результат

Ця технологія дасть змогу обмежити застосування хімічних препаратів, зменшити рівень забруднення навколишнього середовища пестицидами, отримати безпечну продукцію і зберегти від втрат через хвороби 20–30% урожаю.

Публікації, охоронні документи

Корнійчук М.С., Поліщук С.В., Ляска С.І.

Найбільш поширені хвороби сої в Лісостепу України і контроль їх розвитку. *Захист і карантин рослин*. 2015. Вип. 61. С. 177–187.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності.

Авторський колектив

Корнійчук М.С., д. с.-г. н.,
Поліщук С.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ВИСОКОВІРУЛЕНТНІ ШТАМИ ПАТОГЕНІВ СОЇ І КОРМОВИХ ЛЮПИНІВ, ПРИДАТНІ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ФОНІВ, ДЖЕРЕЛА ТА ДОНОРИ СТІЙКОСТІ ЦИХ КУЛЬТУР ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ СЕЛЕКЦІЇ

Коротка характеристика

Отримані високовірулентні штами *Fusarium oxysporum* (збудник фузаріозного в'янення) та *Colletotrichum gloeosporioides* (зб. антракнозу) люпинів кормових; *Pseudomonas savastanoi* (зб. кутастої бактеріальної плямистості листя сої), *Peronospora manchurica* (зб. пероноспорозу сої) пропонуються для створення інфекційних фонів і штучного зараження рослин при випробуванні на стійкість.

Очікуваний результат

Використання високовірулентних штамів, джерел і донорів стійкості дасть змогу покращити селекційний процес і забезпечить умови для створення нових стійких до хвороб сортів сої і люпинів кормових.

Публікації, охоронні документи

Поліщук С.В., Ляска С.І. Стійкість сортів сої до хвороб в умовах природного і штучного зараження рослин. *Селекція і насінництво*. 2013. Вип. 103. С. 290–295.

Корнійчук М.С., Ткаченко Н.В. Використання інфекційного фону в селекції кормових люпинів на стійкість до фузаріозного в'янення. *Селекція і насінництво*. 2013. Вип. 103. С. 51–56.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Селекційні установи, дослідні мережі НААН, Національний центр генетичних ресурсів рослин України.

Авторський колектив

Корнійчук М.С., д. с.-г. н.,
Поліщук С.В., к. с.-г. н.,
Ткаченко Н.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ПАСОВИЩНОГО КОНВЕЄРА З ПОДОВЖЕНИМ ТЕРМІНОМ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на створенні пасовищного конвеєра шляхом поєднання різностиглих травостоїв із багаторічних злакових і бобових трав та однорічних кормових культур, резервних загонів багаторічних трав; здійсненні відповідної організації території, дає змогу систематично поліпшувати травостій пасовища; системі удобрення, яка передбачає внесення економічно доцільних доз.

Очікуваний результат

Продуктивність угідь 5–6 т/га к. од.; подовження пасовищного конвеєра до 200–220 діб; зниження собівартості тваринницької продукції на 10–15%.

Публікації, охоронні документи

Кургак В.Г., Кулик Р.М., Клименко Т.Е.
Подовження пасовищного періоду в північній

частині Лісостепу. *Збірник наукових праць ННЦ «ІЗ УААН»*. 2009. Вип. 1–2. С. 169–175.
Панасюк С.С. Формування злакового травостою для випасання великої рогатої худоби у пізньоосінній період. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2017. Вип. 4. С. 78–83.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство,
кормовиробництво.

Авторський колектив

Кургак В.Г., д. с.-г. н.,
Панасюк С.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КОРМОВИХ КУЛЬТУР У СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на доборі кращих видів і сортів багато- та однорічних бобових кормових культур, формуванні оптимальної екологічно-ценотичної структури посівів; використанні органічних добрив типу гумісол, гумігран, сидератів; застосуванні азотофіксуючих та фосфомобілізуючих мікробіологічних препаратів.

Очікуваний результат

Забезпечує отримання екологічно безпечної кормової сировини без застосування мінеральних добрив для виготовлення трав'яних кормів 5–7 т/га к.од. з умістом перетравного протеїну 120–125 г.

Публікації, охоронні документи

Кургак В.Г., Цимбал Я.С. Вирощування кормових культур за органічного землеробства. *Вісник аграрної науки*. 2015. № 6. С. 5–9.

Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні; за ред. Я.М. Гадзала, В.Ф. Камінського. Київ: Аграрна наука, 2016. С. 258–294.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.

Авторський колектив

Кургак В.Г., д. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.,
Панасюк С.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ЗЕЛЕНИХ КОРМІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БАГАТОРІЧНИХ БОБОВИХ ТРАВ ІЗ ПОДОВЖЕНИМ ТЕРМІНОМ ЇХ УТРИМАННЯ В ТРАВСТОЯХ

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на доборі високоврожайних видів і сортів бобових трав та найкращих для них злакових компонентів; сівбі сумішей в оптимальні строки при роздільному рядковому та вузькосмуговому розміщенні бобових і злакових компонентів; застосуванні за роками динамічної системи удобрення з ефективним поєднанням біологічного азоту й азоту мінеральних добрив; раціональному використанні ценозів.

Очікуваний результат

Продуктивність кормових угідь 6–7 т/га. Забезпечується заощадження 100–140 кг/га азоту мінеральних добрив та зниження до 45% витрат енергії.

Публікації, охоронні документи

Патент № 54115 А. Опубл. 17.02.2003.
Бюл. № 2.

Кургак В.Г. Лучні агрофітоценози: монографія. Київ: ДІА, 2010. 374 с.

Кургак В.Г. Підвищення ефективності використання багаторічних бобових трав на луках Полісся України. Природне середовище Полісся. *Збірник наукових праць Поліського аграрно-екологічного інституту*. 2012. Вип. 5. С. 146–149.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.

Авторський колектив

Кургак В.Г., д. с.-г. н.,
Панасюк С.С., к. с.-г. н.,
Сукайло М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ СОРГО СУДАНСЬКОГО НА КОРМ НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕСУРСООЩАДНИХ ЗАХОДІВ

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на використанні нових сортів сорго суданського, застосуванні оптимальних доз мінеральних добрив в основне внесення, комплексу макро- та мікроелементів для оброблення насіння і позакореневого застосування.

Очікуваний результат

Забезпечується продуктивність зеленої маси сорго 65 т/га. Поживність сухої речовини 1-го укосу характеризується вмістом в 1 кг сухої речовини 0,76 к. од., забезпеченістю кормової одиниці перетравним протеїном 134 г та концентрацією обмінної енергії в 1 кг сухої речовини 9,7 МДж; 2-го укосу – відповідно 0,75 к. од., 104 г і 9,5 МДж.

Публікації, охоронні документи

Слюсар С.М. Продуктивність сорго суданського залежно від способів внесення

мінеральних добрив. *Землеробство*. 2014. Вип. 1–2. С. 97–99.

Слюсар С.М. Ефективність вирощування сорго суданського залежно від удобрення. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2014. Вип. 4. С. 117–122.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво, рослинництво.

Авторський колектив

Кургак В.Г., д. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ІНТЕГРОВАНЕ ОЦІНЮВАННЯ КОРМОВОЇ ЯКОСТІ ФІТОЦЕНОЗІВ ТРАВ'ЯНИСТИХ ЕКОСИСТЕМ

Коротка характеристика

Методика визначення кормової цінності лукопасовищних та іншого господарського призначення травостоїв на основі їх видового складу й інтегральних індексів оцінки їх компонентів як кормових рослин, що встановлюються через урахування фізичних, хімічних, смакових властивостей рослинної маси, охотності її поїдання тваринами та перетравності, продуктивної дії на тварин і якість тваринницької продукції.

Очікуваний результат

Методика є об'єктивнішою, надійнішою і широкодоступною для застосування в лукопасовищному господарстві та при здійсненні геоботанічного обстеження земельних угідь. Доповнення даними хімічного аналізу в межах окремих фітоценозів дає змогу кількісно конкретизувати якість рослинної маси за рівнями вмісту в ній основних поживних речовин, що має надзвичайно важливе значення для організації збалансованої годівлі тварин.

Публікації, охоронні документи

Боговін А.В., Пташнік М.М. Перспективна система визначення кормової цінності трав'янистих фітоценозів. *Корми і кормовиробництво*. 2006. Вип. 56. С. 76–83.
Боговін А.В., Пташнік М.М., Дудник С.В. Відновлення продуктивних, екологічно стійких трав'янистих біогеоценозів на антропотрансформованих едафотоплах: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 356 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво, рослинництво.

Авторський колектив

Боговін А.В., д. с.-г. н.,
Пташнік М.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ АНТРОПОГЕННОЇ ПОРУШЕНОСТІ ТРАВ'ЯНИСТИХ ЕКОСИСТЕМ

Коротка характеристика

Методика розрахунку коефіцієнтів деструктивності біокосних формувань і біорізноманіття рослинного покриву на підставі біоморфних показників основних видів трав'янистих рослин України та їх генетико-фізіологічних реакцій (гемеробності) на рівень антропогенного навантаження і порушеності екосистем.

Очікуваний результат

Встановлення рівня або порогів антропогенного навантаження на природні й антропотрансформовані трав'яністі екосистеми дає змогу оперативно кількісно оцінювати їх існуючий екологічний стан та визначати найдоцільніші напрями й технології їх поліпшення і використання.

Публікації, охоронні документи

Боговін А.В., Пташник М.М., Дудник С.В. Определение уровня антропогенной деструктивности эколого-биологических систем. *Proceedings of the International*

Scientific Conference «Science of the XXI century: problems and prospects of researches»: August 17, 2017. Warsaw, Poland. V. 1. S. 4–7. Боговін А.В., Пташник М.М., Дудник С.В. Відновлення продуктивних, екологічно стійких трав'янистих біогеоценозів на антропотрансформованих едафотопях: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 356 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво, рослинництво, агроекологія.

Авторський колектив

Боговін А.В., д. с.-г. н.,
Пташник М.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ПРИСКОРЕНЕ ВІДТВОРЕННЯ ДОВГОТРИВАЛИХ, БАГАТОВИДОВИХ ТРАВ'ЯНИСТИХ ЕКОСИСТЕМ НА ВИВЕДЕНИХ З ОБРОБІТКУ ОРНИХ ЗЕМЛЯХ

Коротка характеристика

Технологія ґрунтується на стартовій сівбі бобово-злакової травосумішки зі стоколосу безостого, костриці лучної, тимофіївки лучної, люцерни посівної та конюшини лучної, внесенні фосфорних і калійних добрив, додаванні насіння дикорослих трав, зібраного з кращих екологічно споріднених природних травостоїв.

Очікуваний результат

Багатовидові, екологічно стійкі з високою самовідновлювальною здатністю трав'янисті екосистеми, що забезпечують з перших років користування 8–12 т/га сухої речовини високої кормової якості.

Публікації, охоронні документи

Камінський В.Ф. та ін. Відтворення продуктивних трав'янистих екосистем на виведених з обробітку землях Лісостепу; за наук. ред. А.В. Боговіна. Київ: ВП «Едельвейс», 2018. 48 с.

Боговін А.В., Пташнік М.М., Дудник С.В. Відновлення продуктивних, екологічно стійких трав'янистих біогеоценозів на антропотрансформованих едафотопях: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 356 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво, рослинництво, агроекологія.

Авторський колектив

Боговін А.В., д. с.-г. н.,
Пташнік М.М., к. с.-г. н.,
Курбак В.Г., д. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РОЗДІЛ III

СЕЛЕКЦІЯ

I НАСІННИЦТВО

Сорт є основним компонентом у рослинництві та невід’ємною складовою землеробства. Це той елемент, навколо якого формуються технології вирощування, системи удобрення та обробітку ґрунту. Створення нових сортів та гібридів (селекція рослин) забезпечує стабільне безперервне збільшення врожайності сільськогосподарських культур. Селекція почала інтенсивно розвиватися з поглибленням знань у генетиці рослин та з використанням нових методів молекулярної генетики.

У ННЦ «Інститут землеробства НААН» на основі розроблення нових і удосконалення існуючих методів селекції, зокрема біотехнологічних та методів маркерасоційованої селекції, з одночасним запровадженням їх у селекційний процес створено високопродуктивні сорти і гібриди основних польових культур: зернових (пшениці озимої, жита озимого, тритикале, пшениці ярої), круп’яних (гречки, проса), олійних (ріпаку ярого й озимого, льону олійного), зернобобових (сої, квасолі, люпину білого і жовтого), багаторічних бобових (люцерни, конюшини) і злакових трав (тимофіївки лучної, стоколосу безостого, грястиці збірної, костриці лучної, пажитниці), буряків кормових і льону-довгунця, а також гібридів кукурудзи із заданими параметрами врожайності та якості продукції, стійкості до хвороб, шкідників і несприятливих факторів середовища; селекція зернових ведеться як у напрямі

покращення хлібопекарської якості, так і збільшення вмісту та якості крохмалю як основної запасуючої речовини зернівки за одночасного підвищення стійкості до біотичних та абіотичних стресів; селекція олійних – у напрямі збільшення олійності загалом та балансування вмісту жирних кислот; круп’яних культур – на збільшення виходу крупи та підвищення харчової цінності для людини; селекція багаторічних трав різнонаправлена – від створення високопродуктивних однорічних трав до відтворення природного лучного різноманіття; селекція зернобобових ведеться у напрямі створення ультраскоростиглих і скоростиглих сортів сої та люпину білого, адаптованих до умов Лісостепу та Полісся, придатних для інтенсивних і органічних систем землеробства.

До Державного реєстру сортів рослин, придатних для вирощування в Україні, станом на 2020 р. занесено 156 сортів і гібридів селекції ННЦ «Інститут землеробства НААН», із них 33 сорти зернових культур, 22 – зернобобових, 21 – олійних, 27 гібридів та батьківських ліній кукурудзи, 15 сортів кормових культур, 17 – круп’яних культур і 21 сорт кормових трав. Вирощування цих сортів і гібридів із застосуванням відповідних технологій на основі розроблених систем землеробства дає змогу забезпечувати стабільне зростання сільськогосподарського виробництва в умовах мінливого погодно-кліматичного середовища та соціально-економічних змін.

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СТОЛИЧНА

Коротка характеристика

Сорт із підвищеними адаптивними властивостями. Придатний як для інтенсивної технології, так і для погіршених умов. Тривалість вегетаційного періоду 285–290 діб. Сорт середньорослий, висота рослин – 100–105 см. Маса 1000 зерен 48–53 г. Стійкий до основних хвороб. За показниками стійкості до вилягання, посухостійкості, зимо- і морозостійкості дещо перевищує умовний стандарт. Натура зерна 795–800 г/л, об'єм хліба зі 100 г борошна – 650 мл, загальна хлібопекарська оцінка 4,3 бала.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,3 т/га. Уміст протеїну 13%, клейковини – 26%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2008 р. Свідоцтво № 05467 від 01.01.2005.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Шередеко Л. М., к. б. н.,
Ольшанський Ю. В.,
Котко І. К.,
Андріяш В. П.,
Буряк В. Ю.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ПОЛІСЬКА 90

Коротка характеристика

Класичний приклад високоадаптивного сорту, який має ознаки як універсального, так і напівінтенсивного типу.

Висота 105–110 см, середньостиглий. Стійкий до комплексу хвороб та до вилягання, добре пристосований до умов лісостепової та родючіших ґрунтів поліської зони.

Відзначається вдалим поєднанням багатьох господарсько-цінних ознак: урожайності, якості зерна, стійкості до хвороб, вилягання, посухи, проростання зерна в колосі, високої морозо- і зимостійкості. Борошномельні та хлібопекарські властивості зерна добрі. За якісними показниками належить до цінних пшениць. ІДК 70–80 о.п., загальна хлібопекарська оцінка 4,5 бала.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 9,5 т/га.
Уміст протеїну 14,3%, клейковини – 30%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 1994 р.
Свідчення № 04310 від 01.01.1994.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво.
Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Шередєко Л.М., к. б. н.,
Котко І.К.,
Буряк В.Ю.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ КРАЄВИД

Коротка характеристика

Сорт поєднує в собі характеристики високоінтенсивного та універсального типів. Добре реагує на внесення мінеральних добрив, витримує високі дози мінерального живлення, формує на них високі врожаї. Висота рослин 80–90 см. Зерно червоне, крупне (маса 1000 зерен 48,6 г), яйцеподібної форми. Сорт середньостиглий, дозріває за 290–295 діб. Зимостійкість вище середньої. Високостійкий до вилягання, септоріозу та фузаріозу колоса, стікання і проростання зерна в колосі, осипання зерна. За якісними показниками зерна повністю відповідає вимогам, що належать до цінних пшениць. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна 320 о.а., об'єм хліба 620 мм.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,8 т/га. Зерно містить до 14% білка, 32% – клейковини.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2013 р.
Патент № 120366 від 16.10.2012.
Свідчення № 130246 від 16.04.2012.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Буряк В.Ю.,
Гірко В.С., д. с.-г. н.,
Буряк М.В., к. с.-г. н.,
Аксельруд Д.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ПАМ'ЯТІ ГІРКА

Коротка характеристика

Інтенсивний остистий середньорослий високоадаптивний сорт. Зерно червоне з невеликою кількістю борошнистих насінин, округло-овальної форми. Маса 1000 насінин 40,8–55,4 г. Висота рослин 86–97 см. Стебло міцне, середньої товщини. Листя сизе із сильним восковим нальотом. Стійкість проти ураження хворобами та вилягання висока. Морозостійкість у контрольованих умовах за штучного проморожування висока. Сорт середньостиглий, дозріває за 280–285 діб. Цінна пшениця. Натура зерна 699–788 г/л. Об'єм хліба з 100 г борошна 600–680 мл.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,8 т/га.
Уміст протеїну 12,7%, клейковини – 29%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2017 р.
Свідоцтво № 170932 від 22.03.2017.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість.
Кормовиробництво.
Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Ткачик Б.В.,
Ткачова Н.А., к. с.-г. н.,
Кирильчук А.М., к. с.-г. н.,
Гірко О.В.,
Клименко І.І.,
Ковальчук С.О.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ КЕСАРІЯ ПОЛІСЬКА

Коротка характеристика

Безоста інтенсивна середньоросла пшениця центральноєвропейського екотипу. Кущ проміжної форми. Стебло середньої товщини, міцне. Колос білий, циліндричний, середньої довжини та щільності. Зернівка червона з борошнистим відтінком, невелика, округло-овальної форми. Маса 1000 насінин 42–46 г. Висота рослин 85–96 см. Зимостійкість в умовах проморожування вищесередня. Стійкий до снігової плісняви. Стійкість сорту проти хвороб і вилягання висока. За якісними показниками цінна пшениця. Об'єм хліба з 100 г борошна 600–680 мм.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,5 т/га.
У зерні вміст протеїну 13,4–13,8%,
клейковини – 28,3%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2017 р.
Свідоцтво № 170933 від 22.03.2017.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість.
Кормовиробництво.
Рекомендовано для вирощування в зоні
Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Ольшанський Ю.В.,
Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Стариченко В. М., к.с.-г. н.,
Ткачова Н.А., к. с.-г. н.,
Кирильчук А.М., к. с.-г. н.,
Гірко О.В.,
Клименко І.І.,
Ковальчук С.О.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ РОМАНІВНА

Коротка характеристика

Скоростиглий сорт із високим умістом білка та крупним високоякісним зерном. Стебло середньої товщини, міцне, заввишки 65–82 см. Колос середньої довжини, солом'яно-жовтого кольору. Зернівка червоного кольору. Маса 1000 насінин 46–57,1 г. Стійкий проти борошнистої роси, септоріозу листя та фузаріозу колосу, снігової плісняви, вилягання, стікання та проростання зерна в колосі. Показники посухостійкості та зимостійкості вище середніх. Належить до цінних пшениць. Натура зерна 750 г/л. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна 310 о.а., об'єм хліба 750 мм. Загальна хлібопекарська оцінка 4,5 бала.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 9,8 т/га. Зерно містить 15% білка і 32% клейковини.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180493 від 19.01.2018.

Свідоцтво № 180315 від 17.01.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Ткачова Н.І., к. с.-г. н.,
Гірко О.В.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.,
Клименко І.І.,
Ковальчук С. О.,
Давидюк Г.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ МИРОЛЮБНА

Коротка характеристика

Безоста високоросла пшениця, що залишає в полі значний об'єм органіки (соломи) за високої урожайності зерна. Стебло товсте, міцне, слабковиповнене. Колос білий, середньої довжини та щільності, пірамідальної форми. Маса 1000 насінин 48,0–54,8 г. Стійкий проти комплексу хвороб – борошнистої роси, бурої іржі, септоріозу листя та фузаріозу колосу, стікання і проростання зерна в колосі. Сорт середньостиглий, дозріває за 290 діб. За якісними показниками цінна пшениця. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна 310 о.а., об'єм хліба 650 мм.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,4 т/га. Зерно містить 14% білка і 30% клейковини.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180494 від 19.01.2018.

Свідоцтво № 180316 від 17.01.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Ткачов О.І., к. с.-г. н.,
Ковальчук С.О.,
Кирильчук А.М., к. с.-г. н.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.,
Клименко І.І., к. с.-г. н.,
Гірко О.В.,
Гупало Г.П.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВОДОГРАЙ

Коротка характеристика

Остистий середньостиглий сорт із підвищеною стійкістю до несприятливих абіотичних умов, зокрема посухи та льодової кірки. Стебло товсте, міцне, слабковиповнене, заввишки 82–98 см. Колос білий, середньої довжини та щільності, пірамідальної форми. Маса 1000 насінин 49–57,4 г. Стійкість проти комплексу хвороб (борошнистої роси, бурі іржі, септоріозу листя та фузаріозу колосу) висока. Морозостійкість у контрольованих умовах середня. Показники стійкості до вилягання, посухо- та зимостійкості високі. Належить до цінних пшениць. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна 320 о.а., об'єм хліба 650 мм.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,8 т/га. Зерно містить 13,2% білка і 29% клейковини.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180495 від 19.01.2018.

Свідоцтво № 180317 від 17.01.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Штакал М.І., д. с.-г. н.,
Гірко О. В.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.,
Ковальчук С.О.,
Вітвіцький В.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СПІВАНКА ПОЛІСЬКА

Коротка характеристика

Інтенсивний остистий напівкарликовий сорт, високостійкий до вилягання. Стебло товсте, міцне, помірно виповнене, заввишки 76–84 см. Маса 1000 насінин 46–50,4 г. Стійкість проти комплексу хвороб (борошнистої роси, бурої іржі, септоріозу листя та фузаріозу колосу) висока. Морозостійкість у контрольованих умовах середня.

Показники стійкості до вилягання, посухо- та зимостійкості високі. Сорт середньостиглий, дозріває за 285 днів. За якісними показниками зерна належить до цінних пшениць.

Натура зерна 780 г/л. Борошномельні та хлібопекарські властивості добрі, сила борошна 320 о.а., об'єм хліба 665 мм.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,7 т/га. Зерно містить 14% білка і 30% клейковини.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180496 від 19.01.2018.

Свідоцтво № 180318 від 17.01.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво.

Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Голик Л.М., к. с.-г. н.,
Ткачова Н.І., к. с.-г. н.,
Заїка Є.В., к. с.-г. н.,
Клименко І.І., к. с.-г.н.,
Гірко О.В.,
Литус М.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ВОЛЕМИР

Коротка характеристика

Сорт належить до форм із поліпшеним типом фізичних властивостей зерна. Має пшеничний тип зерна, задовільні хлібопекарські якості і може використовуватись для хлібопечення. Гексаплоїд проміжного типу. Стебло солом'яно-жовтого кольору, тонке, міцне, помірно виповнене, опушення верхнього міжвузля дуже сильне. Червоноколосий, з наявними остюками. Висота рослин 120 см. Зернівка крупна, продовгувата, блідо-рожева, ближче до пшеничного типу. Зимо- та посухостійкість вищі середніх. Стійкість проти борошнистої роси, бурої іржі, септоріозу листя підвищена. Стійкий до вилягання, проростання на пні, осипання. Маса 1000 зерен 57 г. Натура зерна 790 г/л.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 10,6 т/га.
Зерно містить 9,8% білка.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.
Патент № 180786 від 19.01.2018.
Свідчення № 180471 від 17.01.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво. Харчова промисловість. Кормовиробництво.
Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Стариченко В.М., к. с.-г. н.,
Кирильчук А.М., к. с.-г. н.,
Ковальчук С.О.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СОЇ СУЗІР'Я

Коротка характеристика

Середньостиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 110–115 діб. Висота рослини 90–92 см. Висота прикріплення нижніх бобів 13–14 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквіткова китиця, на квітконосі 12–14 фіолетових квіток. Опушення рослини руде. Насіння овальне, жовте, рубчик коричневий, середній, овальний без «вічка». Маса 1000 насінин 220–240 г. Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами. Стійкий до вилягання.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності до 4,5 т/га.
У насінні міститься 42–43% білка і 20–21% олії.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2011 р.

Патент № 110107 від 15.06.2011.
Свідоцтво № 10986 від 30.11.2010.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зоні Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОТ СОЇ СІВЕРКА

Коротка характеристика

Ультраскоростиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 83–85 діб. Висота рослини 95–97 см. Висота прикріплення нижніх бобів 11–12 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквіткова китиця, на квітконосі 14–15 білих квіток. Опушення рослини сіре.

Насіння овальне, жовте, рубчик жовтий, середній, овальний. Маса 1000 насінин 170–175 г. Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами та до вилягання.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності 3,5 т/га. У насінні міститься 41–42% білка і 20–21% олії. Добрий попередник під пшеницю озиму.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2013 р.

Патент № 130137 від 24.10.2013.

Свідоцтво № 130425 від 17.05.2013.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зонах Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СОЇ МУЗА

Коротка характеристика

Скоростиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 100–102 доби. Висота рослини 85–90 см. Висота прикріплення нижніх бобів 13–14 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквіткова китиця, на квітконосі 14–15 фіолетових квіток. Опушення рослини руде. Насіння овальне, жовте, рубчик коричневий, середній, овальний. Маса 1000 насінин 235–245 г. Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності до 5 т/га. У насінні міститься 41–42% білка і 20–21% олії.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2014 р.

Патент № 150946 від 20.10.2015.

Свідоцтво № 150718 від 27.03.2015.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зонах Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СОЇ АРНІКА

Коротка характеристика

Ультраскоростиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 83–85 діб. Висота рослини 75–80 см. Висота прикріплення нижніх бобів 10–12 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквітова китиця, на квітконосі 14–16 білих квіток. Опушення рослини сіре. Насіння овальне, жовте, рубчик жовтий, середній, овальний з білим «вічком». Маса 1000 насінин 155–160 г. Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності до 3,2 т/га. У насінні міститься 40–42% білка і 20–22% олії. Добрий попередник під пшеницю озиму.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2016 р.

Патент № 160470 від 20.10.2016.

Свідоцтво № 160670 від 01.03.2016.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зонах Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СОЇ ГОЛУБКА

Коротка характеристика

Середньостиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 115–117 діб. Висота рослини 95–100 см. Висота прикріплення нижніх бобів 13–14 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквіткова китиця, на квітконосі 13–15 фіолетових квіток.

Опушення рослини руде.

Насіння овальне, жовте, рубчик коричневий, середній, овальний без «вічка». Маса 1000 насінин 210–220 г.

Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами, до вилягання, посухостійкий.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності до 5 т/га. У насінні міститься 41–42% білка і 20–21% олії.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2017 р.

Патент № 170720 від 18.08.2017.

Свідоцтво № 171047 від 22.03.2017.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зоні Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СОЇ ПЕРЕЯСЛАВКА

Коротка характеристика

Середньостиглий сорт, в умовах Київської області досягає за 115–117 діб. Висота рослини 96–100 см. Висота прикріплення нижніх бобів 13–14 см. Тип росту рослини проміжний. Суцвіття – багатоквіткова китиця, на квітконосі 12–14 білих квіток. Опушення рослини сіре. Насіння овальне, жовте, рубчик коричневий, середній, овальний з «вічком». Маса 1000 насінин 180–185 г. Стійкий проти ураження найбільш поширеними хворобами.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності до 5 т/га.
У насінні міститься 41–42% білка і 19–21% олії.

Публікації, охоронні документи

Занесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, в 2017 р.

Патент № 170719 від 18.08.2017.

Свідоцтво № 171050 від 22.03.2017.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво, харчова промисловість. Рекомендовано для вирощування в зоні Полісся і Лісостепу України.

Авторський колектив

Михайлов В.Г., д. с.-г. н.,
Щербина О.З., к. с.-г. н.,
Тимошенко О.О., к. с.-г. н.,
Романюк Л.С., к. с.-г. н.,
Поліщук С.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЮПИНУ БІЛОГО КОРМОВОГО ЧАБАНСЬКИЙ

Коротка характеристика

Вид – *Lupinus albus*, різновидність – *vulgaris*. Забарвлення квітки світло-блакитне, човник квітки із синьо-чорним кінчиком, рослини високорослі (80 см). Скоростиглий, період вегетації 112–117 діб. Боби не розтріскуються і не осипаються. Стійкий до весняних приморозків, проти фузаріозу, толерантний до вірусних хвороб та антракнозу. Забарвлення насіння біле із рожевим відтінком, форма – округло-кутаста, маса 1000 насінин 320–330 г. Сорт кормового напрямку використання, вирізняється підвищеним умістом протеїну (в зерні до 38%) та низьким умістом алкалоїдів (зерно – 0,025%, зелена маса – 0,010%). Уміст олії в зерні 9,5%.

Очікуваний результат

Урожайність насіння до 4 т/га, зеленої маси – 63–66 т/га.

Публікації, охоронні документи

Патент № 130146 від 24.10.2013.

Свідоцтво № 130313 від 22.04.2013.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво (тваринництво і птахівництво).

Використання – зерно та зелена маса.

Рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України на зерно і зелену масу.

Авторський колектив

Фартушняк А.Т., к. с.-г. н.,

Кучеренко В.Г.,

Кучеренко Н.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЮПИНУ БІЛОГО КОРМОВОГО СНІГУР

Коротка характеристика

Вид – *Lupinus albus*, різновидність – *vulgaris*. Забарвлення квітки світло-бузкове, човник квітки із синьо-чорним кінчиком, рослини високорослі (75 см). Скоростиглий, період вегетації 110–115 діб. Стійкий до весняних приморозків, проти фузаріозу, толерантний до вірусних хвороб. Забарвлення насіння біле, форма округло-кутаста, маса 1000 насінин 300–310 г. Сорт кормового напрямку використання, вирізняється підвищеним вмістом протеїну (в зерні до 37,5%) та низьким вмістом алкалоїдів (зерно – 0,025%, зелена маса – 0,010%). Уміст олії в зерні 10,2%.

Очікуваний результат

Урожайність насіння до 4,5 т/га, зеленої маси – 65–70 т/га.

Публікації, охоронні документи

Патент № 180378 від 16.11.2018.

Свідоцтво № 180259 від 17.01.2018.

Напрями, сфера, о'єкт застосування

Рослинництво, кормовиробництво (тваринництво і птахівництво).

Використання – зерно та зелена маса.

Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Полісся України на зерно і зелену масу.

Авторський колектив

Левченко Т.М., к. с.-г. н.,

Байдюк Т.О.,

Вересенко О.М.

Розробник

Національний науковий центр

«Інститут землеробства НААН»,

тел. (044) 526-23-27,

e-mail: iznaan@ukr.net

РАННЬОСТИГЛИЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ОСТРЕЧ СВ

Коротка характеристика

Трилінійний ранньостиглий гібрид кукурудзи (ФАО 190), тривалість періоду вегетації 108–113 діб. Високоврожайний, у 2008 р. на сортодільницях зони Степу України середня урожайність зерна гібрида становила 10,30 т/га, що на 4 т/га більше за умовний стандарт і на 1,40 т/га – за Дніпровський 181 СВ. Рослини заввишки 215–240 см, куцистість слабка, качан прикріплений на висоті 80–88 см, слабokonусоподібної форми, завдовжки 20–22 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду 38–42, вихід зерна становить 79–81%, стрижень червоний. Зерно зубоподібне, жовте, маса 1000 зерен 290–310 г, уміст крохмалю 71,8%, білка – 9,7%. Стійкий до вилягання, посухо- і холодостійкий, має високу екологічну пластичність.

Очікуваний результат

Потенційна урожайність зерна гібрида 12–13 т/га. Рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2011 р. Патент № 110027 від 15.03.2011. Свідоцтво № 101017 від 30.11.2010.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормо-виробництво (тваринництво і птахівництво). Використання зерна і стебел кукурудзи.

Авторський колектив

Заїка С.П., к. б. н.,
Годзь М.В., к. с.-г. н.,
Перевертун Л.І., к. с.-г. н.,
Сень О.В., к. с.-г. н.,
Ситниченко В.П.,
Дудка О.С.,
Мацейко І.І.,
Савчук Л.Ф.,
Гопчак Т.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СЕРЕДНЬОРАННІЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ХОРОЛ СВ

Коротка характеристика

Трилінійний середньоранній гібрид кукурудзи (ФАО 270), вегетаційний період 118–121 доби. Високоврожайний, у 2009 р. на державних сортовипробувальних станціях одержано таку урожайність: Іршавська – 10,02 т/га (Полісся), Бородянська – 11,2 (Полісся), Березанська – 10,8 (Лісостеп), Валківська – 12,1 (Лісостеп), Константинівська – 14,8 т/га (Степ). Рослини заввишки 230–260 см, кущистість слабка, качан формується на висоті 80–90 см, слабоконусоподібної форми, завдовжки 20–22 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду – 37–42, стрижень червоний. Зерно зубоподібне, жовте, маса 1000 зерен 270–290 г. Стійкий до вилягання, проти ураження пухирчастою сажкою, пошкодження кукурудзяним метеликом. Холодостійкість середня, посухостійкість висока.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 13–15 т/га, силосу 65–75 т/га. Рекомендовано для вирощування в зоні Лісостепу та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2012 р. *Свідоцтво* № 110337 від 20.12.2011.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормовиробництво (тваринництво і птахівництво). Використання на зерно та силос.

Авторський колектив

Заїка С.П., к. б. н.,
Годзь М.В., к. с.-г. н.,
Перевертун Л.І., к. с.-г. н.,
Сень О.В., к. с.-г. н.,
Ситниченко В.П.,
Дудка О.С.,
Мацейко І.І.,
Савчук Л.Ф.,
Гопчак Т.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РАННЬОСТИГЛИЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ТРУБІЖ СВ

Коротка характеристика

Простий ранньостиглий гібрид кукурудзи (ФАО 190), тривалість періоду вегетації 107–115 діб. Високоврожайний, середня врожайність зерна у 2011 р., за даними ДСВ, становила на Поліссі 10,2 т/га, що на 1,08 т/га більше за стандарт Премія 190 МВ. У зоні Лісостепу врожай зерна сягав 9,91, Степу – 7,44 т/га, що відповідно на 1,19 і 0,24 т/га більше від стандарту Премія 190 МВ. Рослини заввишки 220–250 см, качан прикріплений на висоті 83–87 см, слабоконусоподібної форми, завдовжки 19–22 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду – 34–39, вихід зерна 82–85%, стрижень червоний. Тип зернівки зубувий, зерно жовте, маса 1000 зерен 260–290 г. Стійкий проти основних хвороб та шкідників, посухо- і холодостійкий. Екологічно пластичний, толерантний до загущення.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна гібрида

12–14 т/га. Рекомендовано для вирощування в зонах Полісся та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2014 р. Патент № 140095 від 28.03.2014. Свідоцтво № 140448 від 04.04.2014.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормовиробництво (тваринництво і птахівництво). Використання зерна та стебел кукурудзи.

Авторський колектив

Заїка С.П., к. б. н.,
Годзь М.В., к. с.-г. н.,
Сень О.В., к. с.-г. н.,
Ситниченко В.П.,
Мацейко І.І.,
Савчук Л.Ф.,
Гопчак Т.М.,
Анохіна Ю.С.,
Кожемякіна Н.В.,
Філімонов В.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РАННЬОСТИГЛИЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ЗДВИЖ МВ

Коротка характеристика

Трилінійний ранньостиглий гібрид кукурудзи (ФАО 200), тривалість періоду вегетації 103–111 діб. Високоврожайний, середня врожайність зерна у 2011 р., за даними ДСВ, становила на Поліссі 9,96, в Степу – 7,71 т/га, що відповідно на 0,84 і 0,51 т/га більше за стандарт Премія 190 МВ. Рослини заввишки 220–240 см, качан прикріплений на висоті 80–85 см, слабоконусоподібної форми, завдовжки 19–22 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду – 34–39, вихід зерна 80–83%, стрижень червоний. Тип зернівки зубовий, зерно жовте, маса 1000 зерен 280–320 г. Стійкий до вилягання, посухо і холодостійкий. Вирізняється високим екологічним потенціалом і толерантністю до загущення.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна гібрида 11–12 т/га. Рекомендовано для вирощування в зонах Полісся та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2014 р.

Патент № 140094 від 28.03.2014.

Свідоцтво № 140447 від 04.04.2014.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормовиробництво (тваринництво і птахівництво). Використання зерна та стебел кукурудзи.

Авторський колектив

Заїка С.П., к. б. н.,
Годзь М.В., к. с.-г. н.,
Сень О.В., к. с.-г. н.,
Ситниченко В.П.,
Мацейко І.І.,
Савчук Л.Ф.,
Гопчак Т.М.,
Анохіна Ю.С.,
Кожемякіна Н.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СЕРЕДНЬОРАННІЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ГІДНИЙ

Коротка характеристика

Простий середньоранній гібрид кукурудзи (ФАО 280), вегетаційний період від сходів до повної стиглості 115–123 діб. Високоврожайний, за даними ДСВ 2015 р., на Нікопольській держсортстанції урожай зерна гібрида становив 14,64 т/га при збиральній вологості зерна –10,5%. Рослини заввишки 230–260 см, кустистість слабка, качан формується на висоті 85–95 см, циліндричної форми, завдовжки 20–22 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду – 38–43, вихід зерна із качана при обмолоті 78,1–83,6%, стрижень червоний. Зерно зубоподібне, жовте, маса 1000 зерен 270–290 г. Формує потужну вегетативну масу, стійкий до вилягання, проти ураження і пошкодження основними хворобами та шкідниками, посухо- і холодостійкий, з високою екологічною пластичністю.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна гібрида 16–17 т/га. Рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2016 р.
Патент № 160379 від 20.10.2016.
Свідоцтво № 160614 від 01.03.2016.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормовиробництво (тваринництво і птахівництво). Використання на зерно та силос.

Авторський колектив

Сень О.В., к. с.-г. н.,
Годзь М.В., к. с.-г. н.,
Ситниченко В.П.,
Гопчак Т.М.,
Мацейко І.І.,
Савчук Л.Ф.,
Анохіна Ю.С.,
Кожемякіна Н.В.,
Дармограй С.І.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

РАНЬОСТИГЛИЙ ГІБРИД КУКУРУДЗИ ЗАЇСЛАВ М

Коротка характеристика

Простий ранньостиглий гібрид кукурудзи (ФАО 200), тривалість періоду вегетації 107–114 діб. Високоврожайний, середня врожайність зерна за 2012–2015 рр. конкурсного випробування в ННЦ «Інститут землеробства НААН» становила 9 т/га, що на 0,5 т/га більше за національний стандарт. Рослини заввишки 220–240 см, куцистість слабка, качан прикріплений на висоті 75–80 см, слабоконусоподібної форми, завдовжки 18–20 см, кількість рядів зерен 16–18, зерен у ряду – 34–38, вихід зерна 78,4–81,7%, стрижень червоний. Тип зернівки зубоподібний, зерно жовте, маса 1000 зерен 260–290 г. Стійкий до вилягання, проти ураження пухирчастою та летючою сажками, стебловими і кореневими гнилями, пошкодження кукурудзяним метеликом. Посухо- і холодостійкість вища за середню, толерантний до загущення.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна гібрида 13–15 т/га. Рекомендовано для вирощування в зоні Полісся та Степу України сільськогосподарським підприємствам різних форм власності.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2016 р.
Патент № 160380 від 20.10.2016.
Свідоцтво № 160615 від 01.03.2016.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Харчова та переробна промисловість. Кормовиробництво (тваринництво і птахівництво). Використання зерна та стебел кукурудзи.

Авторський колектив

Сень О.В., к. с.-г. н.,
 Годзь М.В., к. с.-г. н.,
 Ситниченко В.П.,
 Мацейко І.І.,
 Савчук Л.Ф.,
 Гопчак Т.М.,
 Анохіна Ю.С.,
 Кожемякіна Н.В.

Розробник

Національний науковий центр
 «Інститут землеробства НААН»,
 тел. (044) 526-23-27,
 e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ГРЕЧКИ УКРАЇНКА

Коротка характеристика

Сорт середньостиглий, високоврожайний, екологічно пластичний із вегетаційним періодом 75–85 діб.

Різновидність – алята. Рослини заввишки 85–95 см, добре облистяні, на основному стеблі 4–6 міжвузлів. Листки середні, середньої товщини. Квітки і пуп'янки блідо-рожеві. Плоди з слаборозвиненими крилами, від світло-коричневих до коричневих. Маса 1000 зерен 28–29 г. Плівчастість 21–22%, вирівняність зерна 87,3–94,5%. Стійкий до вилягання, з високим фотосинтетичним потенціалом.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 3,0–3,6 т/га, вихід крупи до 75–77%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 1997 р. Свідоцтво № 04339 від 01.01.1997.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, харчова промисловість (крупа, мед). Рекомендована зона вирощування – Полісся та Лісостеп України.

Авторський колектив

Тараненко Л.К., д. б. н.,
Каражбей П.П., к. с.-г. н.,
Яцишен О.Л., к. с.-г. н.,
Дідиченко О.А.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ГРЕЧКИ СИН 3/02

Коротка характеристика

Сорт середньоранній (вегетаційний період 70–80 діб). Різновидність – алята. Рослини заввишки 91–110 см, добре облистяні з 4 вузлами в зоні галуження. Листкові пластинки середньої величини (завдовжки 5,1–8,0 см, завширшки 5,6–8,5 см) зі слабочервоним забарвленням жилок. Квітки дуже великого розміру – 7,5 мм, блідо-рожевого кольору. Маса 1000 зерен 26–29 г. Уміст білка в ядрі 15,8–16,1%, плівчастість – 22%. Стійкий до вилягання, обсипання та екологічно пластичний. Хворобами не вражається.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 3,1–3,8 т/га, вихід крупи до 75–76%.

Публікації, охоронні документи

До Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2010 р.

Патент № 110099 від 15.03.2011.

Свідоцтво № 10956 від 30.11.2010.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, харчова промисловість (крупа, мед). Рекомендована зона вирощування – Полісся, Лісостеп та Степ України.

Авторський колектив

Тараненко Л.К., д. б. н.,
Яцишен О.Л., к. с.-г. н.,
Каражбей П.П., к. с.-г. н.,
Дідиченко О.А.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»
та ТОВ НВМП «Антарія»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ГРЕЧКИ ОЛЬГА

Коротка характеристика

Високоінтенсивний детермінантного типу. Середньостиглий (вегетаційний період 70–74 діб). Різновидність – *Alata*. Забарвлення сім'ядолів і стебла антоціанове. Колір квіток білий. Забарвлення бруньок суцвіття слабе антоціанове. Завдяки поліпшеній архітектоніці, закладеної генетично, сорт має меншу висоту рослини порівняно з індетермінантними сортами та високу стійкість до вилягання. Наявність генів детермінантного типу розвитку в генотипі створює сприятливі умови для відтоку пластичних речовин до насіння та кращого його зав'язування. Ураження хворобами та шкідниками не відмічено. Стійкий проти обсіпання. Маса 1000 зерен 28 г, вирівняність зерна 85–88%. За якістю зерна належить до цінної гречки, вміст білка 14,7–15,1%.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 3,2–3,7 т/га, вихід крупи до 74–76%.

Публікації, охоронні документи

До Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2014 р.
Патент № 140444 від 11.07.2014.
Свідоцтво № 140436 від 04.04.2014.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, харчова промисловість (крупа, мед). Рекомендована зона вирощування – Полісся, Лісостеп та Степ України.

Авторський колектив

Тараненко Л.К., д. б. н.,
Яцишен О.Л., к. с.-г. н.,
Каражбей П.П., к. с.-г. н.,
Дідиченко О.А.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПРОСА ОМРІАНЕ

Коротка характеристика

Сорт інтенсивного типу, універсального використання, середньостиглий (період вегетації 79–96 діб), високоврожайний. Рослини середньорослі (95–115 см), стебло потовщене, високої міцності. Волоть стиснута, середньої довжини (25–28 см), щільна. Зернівка кремового забарвлення, доволі велика (маса 1000 зерен близько 8 г), кулястої форми, плівчастість зернівки низька – 13–14%, вирівняність зерна висока (85%), основна фракція на решетах 1,7–2,0 мм, вихід крупи 79–82%. Стійкий до вилягання та обсіпання, імунний проти ураження 8-ми патотипів сажки із 13-ти відомих, а також має підвищену стійкість до ураження меланозом ядра зернівок.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 5,0–6,5 т/га, вихід крупи до 79–82%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2005 р.

Патент № 0516 від 01.01.2005.

Свідоцтво № 08057 від 01.01.2005.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, харчова промисловість (крупа), кормовиробництво (птахівництво, тваринництво). Використання зерна і соломи. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Полісся та Лісостепу України.

Авторський колектив

Яшовський І.В., д. с.-г. н.,
Овдієнко-Озадовська А.П., к. с.-г. н.,
Проданик А.М., к. с.-г. н.,
Синицина О.В.,
Рудник О.І., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПРОСА ЗАПОВІТНЕ

Коротка характеристика

Інтенсивного типу, універсального використання. Високоврожайний, ранньостиглий (вегетаційний період 73–78 діб). Середньорослий. Стебло міцне, заввишки 105–125 см. Стійкий до вилягання (9 балів) та обсіпання. Стійкий проти ураження зернівки меланозом. Волоть розкидиста, зернівка жовта із кулястою формою, велика. Маса 1000 зерен 8,0–8,5 г, пливчастість 16,3–17,2%, уміст протеїну в зерні майже 14%, підвищений уміст каротину.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 5,5–6,5 т/га, вихід крупи до 77–80%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2014 р.
Патент № 140499 від 11.07.2014.
Свідоцтво № 140454 від 04.04.2014.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Рослинництво, харчова промисловість (крупа), кормовиробництво (птахівництво, тваринництво). Використання зерна і соломи. Придатний до післяукісних і післяжнивних висівів. Рекомендована зона вирощування – Лісостеп України.

Авторський колектив

Перевертун Л.І., к. с.-г. н.,
 Проданик А.М., к. с.-г. н.,
 Самборська О.В.,
 Мельник Л.А.

Розробник

Національний науковий центр
 «Інститут землеробства НААН»,
 тел. (044) 526-23-27,
 e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПРОСА ЧАБАНІВСЬКЕ

Коротка характеристика

Сорт має амілопектиновий тип (wx) крохмалю зернівки. Ранньостиглий (вегетаційний період 72–78 діб). Високоврожайний, поєднує ознаки ранньостиглості, посухостійкості, стійкості до вилягання й обсіпання. Рослини середньої висоти (100–120 см), зернівка жовта, середня (маса 1000 зерен 7,5–8,0 г), плівчастість 17,5–18,0%.

Очікуваний результат

Потенційна врожайність зерна 4,8–5,5 т/га, вихід крупи до 76–78%. Можливість отримання 2–3 т/га немодифікованого амілопектину.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2015 р.
Патент № 150232 від 27.01.2015.
Свідоцтво № 150205 від 05.02.2015.
Перевертун Л.І., Самборська О.В., Проданик А.М. та ін. Амілопектинове просо значною мірою покращує властивості пшеничного борошна. *Зерно і хліб*. 2012. № 3. С. 58–59.
Перевертун Л.І., Самборська О.В., Лециук Н.В. Особливості використання амілопектинового сорту проса Чабанівське.

Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. 2014. № 2. С. 4–6.

Самборская Е.В. Создание генетических источников WX-типа крахмала в зерне проса и использование их в практической селекции. *Земледелие и селекция в Беларуси*: сб. науч. тр. 2015. Вып. 51. С. 309–313.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Для використання в харчовій та інших галузях промисловості, а також для виробництва біоетанолу. Рекомендована зона вирощування – Лісостеп України.

Авторський колектив

Яшовський І.В., д. с.-г. н.,
 Тараненко Л.К., д. б. н.,
 Перевертун Л.І., к. с.-г. н.,
 Проданик А.М., к. с.-г. н.,
 Самборська О.В.,
 Мельник Л.А.

Розробник

Національний науковий центр
 «Інститут землеробства НААН»,
 тел. (044) 526-23-27,
 e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ РІПАКУ ОЗИМОГО ЧЕМПІОН УКРАЇНИ

Коротка характеристика

Високоврожайний сорт ріпаку озимого «00» типу. Сорт середньопізньостиглого типу, тривалість вегетаційного періоду якого 272 доби, що має висоту рослини 165 см. Стебло округлої форми, завтовшки 15–18 мм, що має 5–6 гілок першого порядку. Суцвіття – розлога китиця завдовжки 28–39 см. Плід – стручок завдовжки 9,0–10,5 см, в якому знаходиться 27–30 насінин. Насіння округлої форми, чорно-коричневого забарвлення. Маса 1000 насінин 5,4 г. Уміст олії в насінні 46,1%, ерукової кислоти в олії – 0,4%, глюкозинолатів у насінні – до 15 мк-моль/г.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності сорту 6,5 т/га. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт занесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2007 р.

Патент № 07413 від 01.01.2006.

Свідоцтво № 06293 від 11.01.2007.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначений для одержання харчової олії і шроту для кормовиробництва (тваринництво, птахівництво).

Автор

Мороз В.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ РІПАКУ ОЗИМОГО СЕНАТОР ЛЮКС

Коротка характеристика

Високорожайний сорт ріпаку озимого «00» типу. Висота рослини 167 см. Тривалість вегетаційного періоду 278 діб, тому сорт середньопізньостиглого типу. Стебло округлої форми, завтовшки 14–17 мм, має 7–8 гілок першого порядку. Суцвіття – китиця завдовжки 26–37 см. Плід – стручок завдовжки 8–10 см, у якому знаходиться 25–31 насінина. Насіння округлої форми, чорно-коричневого кольору. Маса 1000 насінин 5,2 г.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності сорту 60,8 ц/га. Уміст олії в насінні 46,2%, ерукової кислоти в олії 0,3%, глюкозинолатів у насінні – до 15,5 мкмоль/г. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2006 р.

Свідчення № 06294 від 01.01.2006.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для одержання харчової олії і шроту для кормовиробництва (тваринництво, птахівництво).

Автор

Мороз В.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ РІПАКУ ОЗИМОГО МОРОЗ

Коротка характеристика

Сорт високоврожайний, унікальний за своєю пластичністю і зимостійкістю, ранньосередньостиглого типу з тривалістю вегетаційного періоду 268 діб. Рослина заввишки до 167 см. Стебло округлої форми, завтовшки 14–15 мм, що має 7–8 гілок першого порядку. Суцвіття – китиця завдовжки 26–37 см. Плід – стручок завдовжки 8–10 см, у якому знаходиться 25–31 насінина. Насіння округлої форми, чорно-коричневого кольору. Маса 1000 насінин 4,2 г. Уміст олії в насінні 46,2%, ерукової кислоти в олії – 0,3%, глюкозинолатів у насінні – до 14,5 мкмоль/г.

Очікуваний результат

Сорт із потенціалом урожайності 6,5 т/га. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу та на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2014 р.

Патент № 140513 від 04.07.2014.

Свідоцтво № 140842 від 08.07.2014.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для одержання харчової олії і шроту для кормовиробництва (тваринництво, птахівництво).

Автор

Мороз М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ РІПАКУ ОЗИМОГО ШЛЯГЕР

Коротка характеристика

Новий високоврожайний сорт ріпаку озимого «00» типу. Кितिця щільна. Колір пелюсток насичений, жовтий. Висота рослин 160 см, сорт середньопізнього типу. Стійкий до вилягання рослин і розтріскування стручків. Має добру зимостійкість. Слабко уражується хворобами. Маса 1000 насінин 5,3 г. Уміст олії в насінні 44,5%, ерукової кислоти в олії – 0,3%, глюкозинолатів у насінні – до 0,3 мкмоль/г, білка – 18,5%.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності сорту 6,5 т/га. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2018 р.

Патент № 181008 від 25.07.2018.

Свідоцтво № 180953 від 17.07.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для одержання харчової олії і шроту для кормовиробництва (тваринництво, птахівництво).

Авторський колектив

Слісарчук М.В., к. с.-г. н.,
Бойко Є.І.,
Динник В.П., к. с.-г. н.,
Чайчевська Н.Ф.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ РІПАКУ ЯРОГО МАГНАТ

Коротка характеристика

Високоврожайний сорт ріпаку ярого «00» типу. Сорт середньопізньостиглого типу. Висота рослин 40–145 см. Стебло округлої форми, завтовшки 10–12 мм, має 5–6 гілок першого порядку. Насіння округлої форми, коричнево-чорного кольору. Помірно стійкий до розтріскування стручків та вилягання. Потребує протруювання насіння і захисту від хвороб та шкідників. Маса 1000 насінин 4,2 г. Уміст олії в насінні 44,5%, ерукової кислоти в олії – 0,1%, глюкозинолатів у насінні – до 16,8 мкмоль/г. Просторова ізоляція від інших сортів має бути не менше 500 м.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності сорту 4 т/га.
Придатний до вирощування в Лісостепу та на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, в 2005 р.

Свідоцтво № 05477 від 01.01.2005.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для одержання харчової олії та шроту для кормовиробництва (тваринництво, птахівництво).

Автор

Мороз В.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО БЛАКИТНО-ПОМАРАНЧЕВИЙ

Коротка характеристика

Унікальний жовтонасінний сорт, придатний для виробництва олії високої якості. Середньостиглий сорт. Тривалість вегетаційного періоду 90–95 діб. Висота рослини 60–70 см. Насіння овальновидовженої форми, жовтого (помаранчевого) кольору. Квітка синього кольору. Маса 1000 насінин 9,0–9,5 г. Стійкий до вилягання, розтріскування коробочок та обсіпання насіння. Середньостійкий проти шкідників і хвороб. Сорт інтенсивного типу (добре реагує на умови вирощування та удобрення).

Очікуваний результат

Потенційна врожайність сорту 3,8 т/га. Уміст олії в насінні 47–51%. Придатний для вирощування в Степу, Лісостепу та на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2007 р.

*Патент № 07413 від 07.09.2006.
Свідоцтво № 08062 від 11.01.2007.*

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для отримання олії для продовольчих і технічних потреб, шроту для годівлі тварин, особливо птиці (сильно зменшує накопичення холестерину в яйцях).

Авторський колектив

Бойко Є.І.,
Динник А.В., к. с.-г. н.,
Мороз В.М., к. с.-г. н.,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ОРИГІНАЛ

Коротка характеристика

Врожайний сорт льону-кудряшу середньостиглого типу з тривалістю вегетаційного періоду 80–85 діб. Висота рослини до 55–60 см. Плід – округла коробочка з 9–10 насінинами. Насіння овальновидовженої форми, жовтого кольору. Квітка біла. Маса 1000 насінин 6,1–6,5 г. Стійкий до вилягання, розтріскування коробочок і обсіпання насіння. Сорт інтенсивного типу.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності насіння 3,85 т/га. Уміст олії в насінні 44,5%, білка – 42,0%. Придатний для вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2012 р.

Патент № 120319 від 15.05.2012.

Свідоцтво № 120106 від 15.05.2012.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для отримання олії для продовольчих і технічних потреб, шроту для годівлі тварин, особливо птиці (сильно зменшує накопичення холестерину в яйцях). Незамінний у здоровому харчуванні.

Авторський колектив

Динник В.П., к. с.-г. н.,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.,
Бойко Є.І.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО АКВАМАРИН

Коротка характеристика

Сорт має високі характеристики якості олії. Належить до сортів середньостиглого типу. Тривалість вегетаційного періоду 85–90 діб. Висота рослини до 55–60 см. Насіння овально-видовженої форми, світло-коричневого кольору. Квітка блакитного кольору. Пиляки світло-кремові. Маса 1000 насінин 6,7–7,0 г. Стійкий до вилягання, розтріскування коробочок і обсіпання насіння. Сорт інтенсивного типу (добре реагує на умови вирощування та удобрення).

Очікуваний результат

Потенціал урожайності насіння 3,65 т/га.
Уміст олії в насінні 41%, білка – 44%.
Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2018 р.

Патент № 180375 від 22.02.2018.

Свідоцтво № 180629 від 05.02.2018.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для отримання олії для продовольчих і технічних потреб, шроту для годівлі тварин і птиці. Може використовуватися як страхова культура.

Авторський колектив

Динник В.П., к. с.-г. н.,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.,
Лісовий О.Б., к. с.-г. н.,
Бойко Є.І.,
Чайчевська Н.Ф.,
Дрозд О.М., к. с.-г. н.,
Пивовар Т.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ПІВНІЧНА ЗІРКА

Коротка характеристика

Особливостями сорту є біла зіркоподібна квітка, кремово-жовті пиляки та світло-коричневе забарвлення насіння у поєднанні з високою стійкістю до вилягання, розтріскування коробочок і обсіпання насіння. Рослини заввишки до 55–60 см. Сорт ранньосередньостиглого типу з тривалістю вегетаційного періоду до 75–86 діб. Кількість коробочок на рослині значна – понад 30 шт. Стебло має сильну здатність до гілкування. Маса 1000 насінин 8,2 г. Сорт стабільний за врожайністю щодо умов та зон вирощування. Стійкий проти шкідників і хвороб. Сорт інтенсивного типу.

Очікуваний результат

Потенціал урожайності насіння 3,0–3,5 т/га. Уміст олії в насінні 45%, білка – 42%. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2018 р.

Патент № 180374 від 22.02.2018.

Свідоцтво № 180628 від 05.02.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сорт призначено для отримання олії для продовольчих і технічних потреб, шроту для годівлі тварин і птиці. Незамінний у здоровому харчуванні. Також використовується як страхова культура.

Авторський колектив

Динник В.П., к. с.-г. н.,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

МЕТОДИКА СЕЛЕКЦІЇ І ПЕРВИННОГО НАСІННИЦТВА ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО (*L. humile* Mill.)

Коротка характеристика

Методичні рекомендації сформовано за результатами завершених досліджень відділом селекції і насінництва льону і ріпаку у 2008–2016 рр. та відображають методи і методики селекційної роботи і первинних ланок насінницького процесу у сортів льону олійного (кудряша). Наведено схему селекційного і насінницького процесів із методикою їх оцінки та висвітлено основні напрями селекції льону кудряша олійного напряму використання.

Очікуваний результат

Наведена схема насінництва дає змогу отримати вирівняний насіннєвий матеріал супереліти в перший рік після внесення сорту до Державного реєстру сортів рослин України.

Публікації, охоронні документи

Слісарчук М.В. Селекція і первинне насінництво льону олійного (*L. humile* Mill.): методичні рекомендації. Чабани: ННЦ «ІЗ НААН», 2017. 48 с.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Методика може бути використана науковими установами та агроформуваннями різних форм власності, які займаються насінництвом льону олійного.

Авторський колектив

Камінський В.Ф., д. с.-г. н., акад. НААН,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.,
Динник В.П., к. с.-г. н.,
Вишнівський П.С., д. с.-г. н.,
Лісовий О.Б., к. с.-г. н.,
Дрозд О.М., к. с.-г. н.,
Костенко О.І., к. с.-г. н.,
Кондратюк В.В.,
Пивовар Т.М.,
Новікова Т.М.,
Клименко Т.Є.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ ІВАНІВСЬКИЙ

Коротка характеристика

Середньостиглий сорт з тривалістю вегетаційного періоду 75–80 діб. Висота рослини 90–100 см. Квітка блакитно-фіолетового кольору, пиляки блакитнуваті. Урожайність насіння 1 т/га. Маса 1000 насінин 5 г. Стійкий проти збудників хвороб вертицильозного в'янення, фузаріозного в'янення, іржі, пасма, антракнозу – 9 балів. Загальна стійкість до шкідників 8 балів. Придатний до комбайнової технології збирання завдяки стійкості до вилягання, хвороб, розтріскування насіннєвих коробочок і обсіпання насіння.

Очікуваний результат

Урожайність соломки 1,8 т/га, вихід волокна із соломки – 31%, номер волокна 14, уміст довгого волокна – 65%, гнучкість волокна 60 мм, розривне навантаження 17 даН, довжина жмені 75 см. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і на Поліссі.

Публікації, охоронні документи

Сорт внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, у 2018 р.

Патент № 180370 від 22.02.2018.

Свідоцтво № 180624 від 05.02.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Широко використовується у текстильній промисловості для виготовлення волокна.

Авторський колектив

Головенко В.І.
Динник В.П., к. с.-г. н.,
Дрозд О.М., к. с.-г. н.,
Лісовий О.Б., к. с.-г. н.,
Пивовар Т.М.,
Слісарчук М.В., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ У НАСІННИЦЬКИХ ПОСІВАХ

Коротка характеристика

Технологія передбачає широкорядний спосіб сівби 15–30 см, норму висіву насіння 500–1000 шт. на 1 м² (25–50 кг/га), передпосівне протруювання насіння та обробку насіння молібденовокислим амонієм, сірчано-кислим цинком або борною кислотою, внесення мінеральних добрив у вигляді тукоsumіші N₄₈-P₄₈-K₄₈ під передпосівну культивуацію.

Очікуваний результат

Урожайність насіння льону-довгунця сорту Рушничок становила 0,82 т/га, у сорту Вручий – 0,78 т/га.

Публікації, охоронні документи

Слісарчук М.В. Технологія вирощування льону-довгунця у насінницьких посівах: рекомендації. Чабани: ННЦ «ІЗ НААН», 2015. 11 с.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Агроформування різних форм власності, які займаються насінництвом льону-довгунця.

Авторський колектив

Слісарчук М.В., к. с.-г. н.,
Дрозд О.М., к. с.-г. н.,
Лісовий О.Б., к. с.-г. н.,
Динник В.П., к. с.-г. н.,
Пивовар Т.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ ЯРОСЛАВНА

Коротка характеристика

Сорт вирізняється інтенсивним відростанням навесні та після скошування, легким саморозкриттям квітки, добрим виживанням у суміші зі злаковими травами, зокрема зі стоколосом безостим, високою врожайністю кормової маси та насіння.

Очікуваний результат

Урожайність зеленої маси за три укоси 65–68 т/га, насіння – 0,27–0,31 т/га.
У виробничих умовах максимальну врожайність насіння 0,65–0,7 т/га було отримано за зрошення у Донецькій області і АР Крим. Кормова цінність сорту характеризується (у % на суху речовину) вмістом протеїну 21,1, жиру – 3,5, клітковини – 24,3, золи – 9,1, БЕР – 42.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних до поширення в Україні, з 1987 р.
Свідчення № 04368 від 01.01.1987.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.
Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Бобер А.Ф., д. б. н.,
Мірюта О.К., к. б. н.,
Сарнацький К.П., к. с.-г. н.,
Башкірова Н.В., к. б. н.,
Клюй В.С., к. с.-г. н.,
Корчинський А.А., к. с.-г. н.,
Бондарь І.В.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ЛЮЦЕРНИ ЖОВТОЇ (СЕРПОВИДНОЇ) НАРЕЧЕНА ПІВНОЧІ

Коротка характеристика

Сорт вирізняється високою багаторічністю, зимо- та морозостійкістю, стійкістю до несприятливих умов середовища, добрим відростанням травостою навесні та після скошування. Продуктивна довговічність використання травостою 8 років.

Очікуваний результат

В умовах Лісостепу України урожайність зеленої маси 51,1–60,0 т/га, насіння – 0,2 т/га. Кормова цінність характеризується (у% на суху речовину) вмістом протеїну 21,8, жиру – 3,7, клітковини – 25,2, золи – 9,5, БЕР – 39,9 з умістом у 1 кг сухої речовини 0,84 кг к. од., 10 МДж обмінної енергії та перетравного протеїну в 1 кг к. од. 185 г.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2007 р.
Патент № 07208 від 11.01.2007.
Свідоцтво № 08065 від 11.01.2007.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.
Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Бобер А.Ф., д. б. н.,
Корягін О.М., к. с.-г. н.,
Ракович М.Б.,
Повидало М.В.,
Мордовець О.О., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ КОНЮШИНИ ЛУЧНОЇ ЛИБІДЬ

Коротка характеристика

Сорт середньостиглий. Тривалість вегетаційного періоду від початку весняної вегетації до першого укосу 75–85 діб, до повної стиглості насіння – 110–115 діб. Використовується на кормові цілі 2–3 роки, на насіння – 2 роки. Можна використовувати як монокультуру, так і в травосумішках із пажитницею багатоквітковою.

Очікуваний результат

За вегетаційний період формує два укоси загальною врожайністю зеленої маси 65–70 т/га. Насіннева продуктивність сорту 0,25–0,30 т/га. Кормова цінність характеризується (у % на суху речовину) вмістом протеїну – 20,7, жиру – 3,8, клітковини – 24,8, золи – 9,3, БЕР – 41,4.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2016 р.

Патент № 160356 від 20.10.2016.
Свідоцтво № 160609 від 01.03.2016.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Радченко Т.В.,
Драч М.П., к. б. н.,
Шевчук М.С., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ПАЖИТНИЦІ БАГАТОРІЧНОЇ ЛУЧАНА

Коротка характеристика

Сорт вирізняється підвищеною стійкістю до понижених температур, вилягання та бурої іржі. Маса 1000 насінин 3,8–4,2 г. Облистяність рослин у першому укосі 45–50%, у наступних – 60–70%. Доцільно висівати в сумішках із конюшиною лучною. Така кормова маса може використовуватись на зелений корм, сіно, сінаж.

Очікуваний результат

Урожайність зеленої маси 84,5 т/га, сухої речовини – 17,2, насіння – 0,8–1,1 т/га. Протеїново-вуглеводне співвідношення у кормовій масі 1:1,5. У сухій речовині міститься: протеїну 15–18%, водорозчинних вуглеводів – 25–30, клітковини – 20–22%. Перетравність кормової маси 75–80%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2016 р.

Патент № 160409 від 20.10.2016.

Свідоцтво № 160623 від 01.03.2016.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Бочарова М.І.,
Міняйло В.Д.,
Кавун Н.М.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ КОСТРИЦІ ЧЕРВОНОЇ ЗОРЯ

Коротка характеристика

Сорт є придатним для сінокісно-пасовищного використання. Входить до складу сумішок при створенні культурфітоценозів. Virізняється високим декоративним покриттям, підвищеною зимо- і посухостійкістю, стійкістю до вилягання та хвороб, високою продуктивністю сухої речовини та насіння. У період відростання збиральна стиглість становить 68 діб.

Очікуваний результат

Урожайність сухої речовини 9–10 т/га, насіння – 0,6–0,65 т/га. Суха речовина містить білка 10,2%, клітковини – 28,6%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180926 від 17.05.2018.

Свідоцтво № 180807 від 05.05.2018.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво, ландшафтний дизайн. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Сердюк О.М.,
Сердюк М.А., к. с.-г. н.,
Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ КОСТРИЦІ ЛУЧНОЇ ВЕСТА

Коротка характеристика

Середньостиглий сорт. Рекомендується як основний компонент сумішок трав для створення середньостиглих травостоїв сіножатей і пасовищ. Адаптований до життєвого циклу інших компонентів сумішок, що забезпечує високу кормову цінність. Має підвищену зимо- і посухостійкість, стійкість проти низки хвороб, вилягання і середню до обсіпання. Virізняється високою продуктивністю сухої речовини та насіння. У період відростання збиральна стиглість становить 75 діб.

Очікуваний результат

Урожайність сухої речовини 11–12 т/га, насіння – 0,8–0,9 т/га. Суха речовина містить білка 10%, клітковини – 27%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180925 від 17.05.2018.

Свідоцтво № 180806 від 05.05.2018.

Напря́м, сфе́ра, об'є́кт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Сердюк О.М.,
Сердюк М.А., к. с.-г. н.,
Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ТИМОФІЇВКИ ЛУЧНОЇ МІЛЕНА

Коротка характеристика

Пізнюстиглий сорт. Virізняється підвищеними зимо- і посухостійкістю, стійкістю до вилягання та обсіпання, швидким і дружним відростанням навесні та після укосів, доброю отавністю, високою кормовою і насінневою продуктивністю. Рекомендується для створення травостоїв сінокісного та пасовищного використання на лучних землях і осушуваних торфових ґрунтах, в одновидових посівах та в сумішках з іншими травами. У період відростання збиральна стиглість становить 81 добу.

Очікуваний результат

Урожайність сухої речовини 11–12 т/га, насіння – 0,5–0,6 т/га. Суха речовина містить білка 10,6%, клітковини – 28,4%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180976 від 17.05.2018.

Свідоцтво № 180881 від 05.05.2018.

Напрям, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Мордовець В.Ф.,
Сердюк О.М.,
Сердюк М.А., к. с.-г. н.,
Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ ГРЯСТИЦІ ЗБІРНОЇ ВАСИЛИНКА

Коротка характеристика

Сорт пізнього строку дозрівання.

Вирізняється високою пристосованістю до темпу розвитку інших компонентів у травосумішках, забезпечуючи високу кормову цінність. Дає змогу розширити оптимальний період господарського використання до 10 діб. Має підвищену зимо- і посухостійкість, стійкість до вилягання і обсіпання.

Характеризується стійкістю проти сажки, антракнозу, аскохітозу, борошнистої роси, іржі, снігової плісняви. Вирізняється високою продуктивністю сухої речовини та насіння. Період відростання – збиральна стиглість становить 78 діб.

Очікуваний результат

Урожайність сухої речовини 10–11 т/га, насіння – 0,6–0,7 т/га. Суха речовина містить білка 10,6%, клітковини – 28,4%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.

Патент № 180924 від 17.05.2018.

Свідоцтво № 180795 від 05.05.2018.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво. Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Радченко Т.В.,
Сердюк О.М.,
Сердюк М.А., к. с.-г. н.,
Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ СТОКОЛОСУ БЕЗОСТОГО ВІЗАНТ

Коротка характеристика

Високопродуктивний, посухостійкий сорт-синтетик. Virізняється продуктивним довголіттям, високою продуктивністю кормової маси та насіння, високим умістом протеїну. Відзначається пристосованістю для сумісного вирощування в сумішках із люцерною посівною. Рекомендується для створення сіножатей і пасовищ.

Очікуваний результат

Урожайність сухої речовини 11–12 т/га, насіння – 0,65–0,70 т/га. Біохімічний склад сухої речовини першого укосу virізняється вмістом сирих: протеїну – 17,2%, жиру – 3,2, клітковини – 29,3, золи – 8,3, БЕР – 41,9%; другого укосу – відповідно 14,1; 3,7; 28; 10 і 44,2%. У кормовій одиниці міститься перетравного протеїну в першому укосі 161 г, другому – 133 г.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.
Патент № 180972 від 17.05.2018.
Свідоцтво № 180876 від 05.05.2018.

Напря́м, сфера, об'є́кт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.
Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Сердюк О.М.,
Сердюк М.А., к. с.-г. н.,
Батерук М.М., к. с.-г. н.,
Слюсар С.М., к. с.-г. н.

Розробник

Національний науковий центр
«Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

СОРТ БУРЯКУ КОРМОВОГО РУБІКОН

Коротка характеристика

Сорт кормового типу. Відрізняється швидким наростанням маси коренеплода та забезпечує стабільну врожайність. Мало вражається коренієм і церкоспорозом, добре зберігається в зимовий період. Коренеплід яйцеподібної форми, червоного кольору, гладенький, м'якуш рожево-білий із червоними кільцями, у верхній частині головки коренеплоду є вертикально видовжена червона пляма.

Очікуваний результат

Урожайність коренеплодів 73 т/га, насіння – 1,5 т/га. Однонасінність 98%. Уміст сухої речовини 11–12%.

Публікації, охоронні документи

У Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні, з 2018 р.
Патент № 180926 від 19.01.2018.
Свідоцтво № 180004 від 17.01.2018.

Золотар О.В., Крамар О.С., Бернацька М.М.
Перспективи вирощування буряку кормового.
Аграрний тиждень. Україна. 2018. № 4.
С. 54–55.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування

Сільське господарство, кормовиробництво.
Сорт рекомендовано для вирощування в зонах Лісостепу та Полісся України.

Авторський колектив

Крамар О.С.,
Золотар О.В., к. с.-г. н.,
Бернацька М.М.

Розробник

Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН»,
тел. (044) 526-23-27,
e-mail: iznaan@ukr.net

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

КАМІНСЬКИЙ Віктор Францевич
ТКАЧЕНКО Микола Адамович
СТАРИЧЕНКО Василь Миколайович
КОСТЕНКО Олена Іванівна
АСАНІШВІЛІ Надія Миколаївна
КОЛОМІЄЦЬ Лариса Петрівна
МАРТИНЮК Іван Васильович
ПТАШНИК Михайло Михайлович
ДЕГОДЮК Станіслав Едуардович
ДАВИДЮК Ганна Володимирівна

ЮЛА Володимир Михайлович
ЛЮБЧИЧ Олександр Григорович
СЛЮСАР Сергій Миколайович
КИРИЧЕНКО Андрій Вікторович
ЩЕРБИНА Олена Зіновіївна
ПРОДАНИК Анатолій Михайлович
ЗАЙКА Євгеній Вікторович
ШЛЯХТУРОВ Денис Сергійович
СОКОЛЮК Юлія Олександрівна

Інноваційні розробки Національного наукового центру «ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН»

Редактор

Т. В. Пономарьова

Коректори:

І. М. Баланчук, Л. М. Байбородіна, Л. П. Захарченко

Художнє оформлення і комп'ютерна верстка

І. Г. Хорошого

Підписано до друку 14.07.20.

Формат 70×100/16. Папір крейд. Гарнітура «Таймс». Друк офс.

Ум. друк. арк. 11,61. Обл.-вид. арк. 10,91.

Наклад 200 пр. Зам. № 19-56.

Державне видавництво «Аграрна наука» НААН

Свідоцтво про державну реєстрацію № 4116 від 21.07.2011.

вул. Васильківська, 37, Київ, 03022

Тел. (044) 257-85-27

E-mail: agrarnanauka@ukr.net

Віддруковано у друкарні «Видавництво «Логос»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 201 від 27.09.2000.

вул. Богдана Хмельницького, 10, Київ, 01030

Тел. (044) 235-60-03